

KRR.430.004.2021
Nr ewid. 111/2021/P/21/001/KRR

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie w 2020 r. planów finansowych
Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
realizacja zadań finansowanych z udziałem
środków z budżetu Unii Europejskiej

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

p.o. Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Marek Adamiak

Akceptuję:

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Tadeusz Dziuba

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

Warszawa, dnia 09. czerwca 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
2. OCENA OGÓLNA.....	8
3. WNIOSKI	10
4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANÓW FINANSOWYCH KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA I ZASOBU WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA ORAZ REALIZACJI ZADAŃ FINANSOWANYCH Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ	11
4.1. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA.....	11
4.2. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO ZASOBU WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA	19
4.3. GOSPODAROWANIE WOLNYMI ŚRODKAMI KOWR I ZASOBU WRSP.....	28
4.4. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI.....	29
4.5. SPRAWOZDANIA.....	39
5. INFORMACJE DODATKOWE	41
6. ZAŁĄCZNIKI	42
6.1. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ	42
6.2. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO KOWR.....	44
6.3. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO ZASOBU WRSP	51
6.4. REALIZACJA NIEKTÓRYCH ZADAŃ KOWR	54
6.5. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI	62

Wykaz stosowanych skrótów i pojęć

ANR	Agencja Nieruchomości Rolnych;
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
ARR	Agencja Rynku Rolnego;
KOWR	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa;
MRiPS	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
MRiRW	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
MUS	(ang.: <i>Monetary Unit Sampling</i>) – jest to metoda losowania wydatków z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości;
NIK	Najwyższa Izba Kontroli;
Operacja I	Zakup żywności w procedurze zamówień publicznych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020;
Operacja II	Dystrybucja żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020;
OT KOWR	Oddział Terenowy KOWR;
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
PO IR 2014–2020	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014–2020, finansowany z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
POLOWOC	Krajowa Spółka Owocowo-Warzywna POLOWOC sp. z o.o.;
PO PŻ 2014–2020	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014–2020, finansowany z udziałem Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym;
PROW 2014–2020	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, finansowany z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
UE	Unia Europejska;
ufp	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305);
ukur	Ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1655, ze zm.);
ustawa o COVID-19	Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, ze zm.);
ustawa o KOWR	Ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 481);
ustawa pzp	Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.) – uchylona z dniem 1 stycznia 2021 r.;
WPR	Wspólna Polityka Rolna;
Zasób WRSP	Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Ocena wykonania w 2020 r. planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także realizacji zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności podejmowanych działań.

Zakres kontroli

- planowanie i realizacja przychodów, w tym działania związane z egzekucją należności,
- planowanie i wykonanie kosztów bieżących i wydatków majątkowych oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji,
- wykorzystanie dotacji z budżetu państwa, w tym przekazanych na realizację programów i mechanizmów finansowanych z budżetu Unii Europejskiej,
- gospodarowanie wolnymi środkami,
- sporządzenie sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r.,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (dalej: KOWR lub Krajowy Ośrodek) jest agencją wykonawczą w rozumieniu art. 18 ufp i działa na podstawie ustawy o KOWR oraz statutu¹. Nadzór nad Krajowym Ośrodkiem sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o KOWR, organem Krajowego Ośrodka jest Dyrektor Generalny, który kieruje działalnością KOWR i reprezentuje go na zewnątrz. Zgodnie ze statutem w strukturze organizacyjnej KOWR wyodrębniono centralę oraz 17 oddziałów terenowych.

Krajowy Ośrodek prowadzi samodzielną gospodarkę finansową (art. 11 ust. 1 ustawy o KOWR).

W 2020 r. Krajowy Ośrodek, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o KOWR, realizował zadania wynikające z polityki państwa, w szczególności w zakresie wdrażania i stosowania instrumentów wsparcia rolnictwa, aktywnej polityki rolnej oraz rozwoju obszarów wiejskich. Zadaniem KOWR (w tym realizowanymi na podstawie art. 9 ust. 1–3 ustawy o KOWR) były m.in.:

- gospodarowanie Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz realizacja zadań wynikająca z ukur;
- wykonywanie praw z udziałów i akcji oraz sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad działalnością m.in. spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej oraz ELEWARR sp. z o.o.;
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych dotyczących produktów rolnych i żywnościowych, metod ich produkcji, a także systemów jakości produktów rolnych i żywnościowych;
- wsparcie działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno-spożywczym oraz wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą;
- wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie;
- obsługa funduszy promocji produktów rolno-spożywczych;
- uczestnictwo, jako instytucja pośrednicząca i beneficjent, w realizacji PO PŻ 2014–2020², o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym³;
- restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, w tym udzielanie pomocy w formie przejęcia długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej pod warunkiem przeniesienia własności całości albo części nieruchomości rolnej na rzecz Skarbu Państwa.

¹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 2233, ze zm.).

² Zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 20 ustawy o KOWR oraz z art. 134b ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, ze zm.), Krajowy Ośrodek pełni funkcję instytucji pośredniczącej i beneficjenta. Instytucją zarządzającą programem jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

³ Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014, str. 1, ze zm.

Zadania delegowane⁴ z ARiMR w ramach Wspólnej Polityki Rolnej obejmowały m.in.:

- realizację dwóch poddziałań w ramach działania 3. „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
- wspieranie realizacji branżowych i międzybranżowych programów promocyjnych lub informacyjnych w ramach mechanizmu WPR („Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych”);
- realizowanie „Programu dla szkół”;
- wspieranie rynku produktów pszczelich;
- prowadzenie interwencyjnych zakupów i sprzedaży wybranych towarów rolno-spożywczych;
- realizowanie dopłat do prywatnego przechowywania towarów rolno-spożywczych.

Krajowy Ośrodek jako partner Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii⁵ realizował poddziałanie 3.3.2. „Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand” w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na lata 2014–2020 wspierając mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w działaniach promocyjnych.

Roczny plan finansowy KOWR na 2020 r. określony w tabeli nr 8 załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r.⁶ (dalej: ustawa budżetowa na rok 2020) obejmował koszty funkcjonowania KOWR oraz koszty związane z realizacją zadań. Koszty finansowane były z środków pochodzących z Zasobu WRSP i dotacji celowych, przekazywanych KOWR przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach części 33 – Rozwój wsi, przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z części 44 – Zabezpieczenie społeczne oraz Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z części 20 – Gospodarka.

W ramach planu finansowego na 2020 r. KOWR zrealizował przychody w wysokości 887 338,5 tys. zł, tj. 96,2% kwoty ujętej w planie po zmianach wynoszącej 922 334 tys. zł i poniósł koszty w wysokości 685 018,3 tys. zł, tj. 76,9% kwoty ujętej w planie po zmianach⁷.

Roczny plan finansowy Zasobu WRSP będący załącznikiem nr 11 (tabela nr 8) do ustawy budżetowej na rok 2020 obejmował koszty funkcjonowania KOWR, koszty gospodarowania mieniem Zasobu WRSP oraz koszty zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego.

Zrealizowane w ramach planu finansowego Zasobu WRSP przychody wyniosły 1 318 161,1 tys. zł, tj. 86,9% planu po zmianach (1 516 654 tys. zł), a koszty – 1 561 449,1 tys. zł, tj. 92% planu po zmianach (1 696 983 tys. zł).

W związku ze zmianą art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa⁸,

⁴ Zadania, które ARiMR deleguje KOWR, są określone w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505) i realizowane na podstawie umów zadań delegowanych zawartych w dniu 28 maja 2015 r. oraz w dniu 1 września 2017 r.

⁵ Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 października 2020 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii (Dz. U. poz. 1736), uchylono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju (Dz. U. poz. 2291).

⁶ Dz. U. poz. 571, ze zm.

⁷ Według skorygowanych sprawozdań Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2020 r. sporządzonych w dniu 26 kwietnia 2021 r., tj. po zakończeniu kontroli NIK w dniu 9 kwietnia 2021 r., przychody KOWR wyniosły 890 733,3 tys. zł, a koszty 699 708,6 tys. zł. Przychody Zasobu WRSP wyniosły 1 323 043 tys. zł, a koszty 1 562 378,9 tys. zł.

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2243, ze zm.

wprowadzoną art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz niektórych innych ustaw⁹, umożliwiono finansowanie środkami Zasobu WRSP – obok m.in. kosztów funkcjonowania Centrali i oddziałów terenowych KOWR – wszystkich zadań KOWR, o których mowa w art. 9 ust. 2 ustawy o KOWR.

Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. odstąpiono od badania systemu rachunkowości i ksiąg rachunkowych KOWR oraz Zasobu WRSP.

Kontrola wykonania w 2020 r. planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP oraz realizacji przez KOWR zadań finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰.

⁹ Dz. U. poz. 1080.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm.

2. OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego KOWR w 2020 r. oraz realizację zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykonanie planu finansowego Zasobu WRSP w 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego na 2020 r. Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz realizację zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej, a także ocenia opisowo wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

W 2020 r. zrealizowane przychody w kwocie 887 338,5 tys. zł umożliwiły realizację zadań związanych z funkcjonowaniem KOWR, w tym finansowanych z dotacji celowych. Badanie należności KOWR w łącznej kwocie 7322,5 tys. zł, stanowiącej 63,1% należności przeterminowanych na koniec 2020 r. nie wykazało nieprawidłowości. Krajowy Ośrodek prowadził czynności zmierzające do wyegzekwowania tych należności na drodze postępowania sądowego lub postępowania egzekucyjnego.

W wyniku kontroli próby kosztów bieżących i wydatków majątkowych w łącznej wysokości 48 589,2 tys. zł, tj. 7% zrealizowanych przez KOWR kosztów ogółem w ramach planu finansowego stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ufp i w aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Koszty poniesione zostały na realizację zadań ustawowych. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności określone w planie finansowym w układzie zadaniowym. Próba ta obejmująca 7,5% zrealizowanych przez KOWR wydatków na zadania finansowane z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej wykazała, że w rezultacie ich wydatkowania osiągnięto cele prowadzonej działalności i uzyskano efekty rzeczowe.

Stwierdzone nieprawidłowości, które nie miały wpływu na ocenę¹¹, dotyczyły:

- przekazania bez podstawy prawnej Polskiemu Klubowi Wyścigów Konnych kwoty 2000 tys. zł na pokrycie kosztu nagród dla uczestników konkursów jeździeckich i części kosztów organizacji zawodów „Warsaw Jumping 2020”,
- nierzetelnego rozliczenia kosztów organizacji ww. zawodów,
- niecelowego wydatkowania 199,4 tys. zł na umowy zlecenia zawarte na realizację bieżących zadań KOWR.

Ocena wykonania planu finansowego Zasobu WRSP na 2020 r. została obniżona z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości polegające na:

- wydatkowaniu kwoty 22 107,3 tys. zł na przetworzenie towarów z przejętego mienia od spółki Eskimos S.A., w sytuacji gdy zadanie to miało być realizowane i finansowane przez POLOWOC sp. z o.o. utworzoną do tego celu;
- zaniechaniu zbycia lub wydzierżawienia środków trwałych KOWR – pozyskanych w związku z przejęciem przedmiotu zastawu rejestrowego od Eskimos S.A. – co doprowadziło do bezumownego korzystania z tych środków przez ww. spółkę, w konsekwencji czego KOWR wystawił faktury za bezumowne korzystanie na kwotę 401,8 tys. zł (niezapłacone do dnia zakończenia kontroli);
- niewywiązaniu się z realizacji zadania polegającego na udzielaniu gwarancji, o którym mowa w art. 24 ust. 11 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa;
- udzielaniu zamówień publicznych z naruszeniem wewnętrznych przepisów prawa, skutkujących wydatkami na kwotę 1115,4 tys. zł.

¹¹ Zgodnie z przyjętymi kryteriami ocen wykonania budżetu państwa w 2020 r.

Prawidłowo gospodarowano wolnymi środkami KOWR i Zasobu WRSP. Roczne sprawozdania za 2020 r. z wykonania planu finansowego KOWR i Zasobu WRSP oraz sprawozdania za IV kwartał 2020 r. w zakresie operacji finansowych zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹². Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planu finansowego KOWR i planu finansowego Zasobu WRSP stanowi załącznik nr 6.1 do Informacji.

¹² Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, ze zm. – utraciło moc z dniem 31 grudnia 2020 r.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 704, ze zm.).

3. WNIOSKI

Dyrektor Generalny KOWR

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w realizacji zadań przez KOWR, Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na potrzebę:

1. Gospodarnego i celowego realizowania działań dotyczących zagospodarowania przejętego zastawu rejestrowego.
2. Dochodzenia należności wymagalnych.
3. Realizowania zadań w zakresie udzielania gwarancji, o których mowa w art. 24 ust. 11 ustawy z 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.
4. Prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
5. Zawierania umów cywilnoprawnych, po uprzednim przeanalizowaniu celowości dokonywanych wydatków ze środków publicznych.
6. Dokonywania wydatków pozostających w związku z zadaniami ustawowymi KOWR oraz ich rzetelnego rozliczania.

Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kontynuowanie działań mających na celu dostosowanie systemu kontroli zarządczej do zakresu realizowanych zadań związanych z udzielaniem pomocy w formie poręczeń i gwarancji w celu zapewnienia prawidłowości działań w tym zakresie. Wniosek ten NIK skierowała do Dyrektora Generalnego KOWR po kontroli wykonania budżetu w 2019 r.

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANÓW FINANSOWYCH KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA I ZASOBU WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA ORAZ REALIZACJI ZADAŃ FINANSOWANYCH Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ

4.1. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO KRAJOWEGO OŚRODKA WSPARCIA ROLNICTWA ORAZ REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ

Plan finansowy KOWR na 2020 r., określony w tabeli nr 8 załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r.¹³, został dwukrotnie zmieniony z zachowaniem zasad określonych w art. 21 ust. 5 ufp, tj. po otrzymaniu zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw finansów publicznych. Powyższe zmiany planu finansowego KOWR na 2020 r. nie spowodowały zwiększenia zobowiązań ani pogorszenia wyniku finansowego, stosownie do art. 21 ust. 6 ufp.

Plan finansowy KOWR według ustawy budżetowej na rok 2020 w zakresie przychodów wyniósł 686 639 tys. zł, a w zakresie kosztów – 655 105 tys. zł.

4.1.1. WYKONANIE PLANU PRZYCHODÓW

Zrealizowane w 2020 r. przychody ogółem KOWR wyniosły 887 338,5 tys. zł i były niższe o 3,8% (tj. o 34 995,5 tys. zł) od kwoty ujętej w planie po zmianach wynoszącej 922 334 tys. zł i o 47,7% (tj. 286 390,5 tys. zł) wyższe od przychodów wykonanych w 2019 r. (tj. 600 948 tys. zł). Na wzrost przychodów w porównaniu do 2019 r. miało wpływ ujęcie w planie finansowym KOWR dotacji celowej, otrzymanej od Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z części 44 – Zabezpieczenia społeczne, przeznaczonej na realizację Operacji I i II w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020.

Głównym źródłem przychodów KOWR były środki finansowe z Zasobu WRSP, które stanowiły 57,2% przychodów ogółem. Przychody te zrealizowano w wysokości 507 400 tys. zł (tj. 100% kwoty ujętej w planie po zmianach i 90,1% przychodów uzyskanych w 2019 r.).

Drugim źródłem przychodów KOWR w 2020 r. były dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa (wykonanie w wysokości 368 581,2 tys. zł), które stanowiły 41,5% wszystkich przychodów. Przychody z tego tytułu były o 6% niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (391 955 tys. zł). W porównaniu do 2019 r. poziom finansowania zadań środkami z dotacji był wyższy o 1726,9% (tj. o 348 406,2 tys. zł), co spowodowane było ujęciem w planie finansowym KOWR środków na realizację Operacji I i II w ramach PO PŻ 2014–2020.

Zrealizowane przychody w kwocie 368 581,2 tys. zł stanowiły dotacje celowe z budżetu państwa otrzymane w 2020 r. z:

- części 44 – Zabezpieczenie społeczne, której dysponentem był Minister Rodziny i Polityki Społecznej – na realizację Operacji I i II w ramach PO PŻ 2014–2020 w kwocie 359 482,9 tys. zł;
- części 44 – Zabezpieczenie społeczne, której dysponentem był Minister Rodziny i Polityki Społecznej – na pomoc techniczną związaną z realizacją PO PŻ 2014–2020 w kwocie 5248,9 tys. zł;
- części 33 – Rozwój wsi, której dysponentem był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – na realizację pomocy technicznej PROW 2014–2020 w kwocie 2894 tys. zł;
- części 20 – Gospodarka, której dysponentem był Minister Rozwoju, Pracy i Technologii – na realizację programu promocji polskich specjalności żywnościowych w ramach poddziałania 3.3.2. „Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand” PO IR 2014–2020 w kwocie 955,4 tys. zł.

¹³ Dz. U. poz. 571, ze zm., dalej: ustawa budżetowa na rok 2020.

W 2020 r. KOWR nie otrzymał dotacji celowej na finansowanie mechanizmów krajowych od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Mechanizmy te, tj. „Działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych”, „Wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą”, „Wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie”, „Wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym” oraz „Dopłaty do materiału siewnego”, finansowane były ze środków KOWR pochodzących z Zasobu WRSP.

Przychody z prowadzonej działalności KOWR zrealizowano w kwocie 3731,1 tys. zł (36,3% kwoty ujętej w planie po zmianach i 52,9% wykonania w 2019 r.). Niższe wykonanie planu po zmianach było spowodowane głównie uzyskaniem niższych niż planowano przychodów z tytułu: podnajmu powierzchni biurowej w budynku przy ul. Inflanckiej 4 w Warszawie oraz wynajmu powierzchni biurowej w budynku OT KOWR w Łodzi. Niższe wykonanie w stosunku do 2019 r. wynikało głównie z zakończenia w 2019 r. podnajmu części pomieszczeń centrali KOWR w budynku przy ul. Karolkowej 30 w Warszawie.

Ponadto w 2020 r. KOWR otrzymał od innych jednostek sektora finansów publicznych środki w wysokości 4069 tys. zł, co stanowiło 84% kwoty ujętej w planie po zmianach (4844 tys. zł). Na niższe wykonanie wpływ miało niższe niż planowano zapotrzebowanie na środki w związku z oszczędnościami przy realizacji zadań, w tym uzyskaniem korzystniejszych niż oczekiwano cen od dostawców usług oraz niewykorzystaniem środków na umowy cywilnoprawne. W związku z projektem „Platforma Żywnościowa” realizowanym w ramach programu „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” – Gospostrateg, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przekazało KOWR środki w wysokości 3851,8 tys. zł, a w związku z projektem „Opracowanie systemu monitorowania marnowanej żywności i efektywnego programu racjonalizacji strat i ograniczania marnotrawstwa żywności”, Federacja Polskich Banków Żywności przekazała KOWR – 217,2 tys. zł.

Zgodnie z danymi ujętymi w sprawozdaniu Rb-40 z wykonania planu finansowego KOWR w 2020 r., sporządzonego w dniu 22 lutego 2021 r., należności netto (pomniejszone o odpisy aktualizujące) wyniosły 4708,4 tys. zł i były o 73,3% wyższe od należności na koniec 2019 r. (2716,9 tys. zł).

Należności krótkoterminowe (netto) na koniec 2020 r. wyniosły 2700 tys. zł i były o 282,9% wyższe od należności krótkoterminowych na koniec 2019 r. (705,1 tys. zł) i dotyczyły m.in. kar pieniężnych nakładanych na nabywców produktów rolnych, w przypadku nabycia ich bez umowy lub w sytuacji, gdy umowa była wadliwa. Wzrost należności krótkoterminowych na koniec 2020 r. w stosunku do 2019 r. wynikał głównie z nierozliczenia przez KOWR (do dnia 22 lutego 2021 r.) przekazanej Polskiemu Klubowi Wyścigów Konnych kwoty 2 000 tys. zł na wsparcie zawodów jeździeckich „Warsaw Jumping 2020”.

Należności długoterminowe (netto) na koniec 2020 r. wyniosły 2008,4 tys. zł, były niższe o 3,4 tys. zł (tj. o 0,2%) od należności długoterminowych na koniec 2019 r. (2011,8 tys. zł) i dotyczyły głównie depozytów gwarancyjnych wpłaconych w związku z najmem pomieszczeń biurowych na użytek centrali i oddziałów terenowych KOWR.

Uwzględniając odpisy aktualizujące należności dokonane w 2020 r. w wysokości 8310,1 tys. zł, kwota należności brutto stanowiła wartość 13 018,5 tys. zł.

Należności przeterminowane według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosły 11 604,7 tys. zł (tj. 89,1% należności brutto KOWR na koniec 2020 r.) i były wyższe o 264,8 tys. zł (tj. o 2,3%) od zaległości na koniec 2019 r. (11 339,8 tys. zł). Kwota należności odzyskanych w 2020 r. wyniosła 784,6 tys. zł i była niższa o 8,2% od kwoty odzyskanej w 2019 r. (854,7 tys. zł). Nie wystąpiły przypadki przedawnień należności.

Szczegółowym badaniem objęto należności od 15 dłużników w łącznej kwocie 7322,5 tys. zł, co stanowiło 63,1% należności przeterminowanych na koniec 2020 r. Krajowy Ośrodek odzyskał w 2020 r. w ramach badanych należności 14,8 tys. zł. Krajowy Ośrodek prawidłowo prowadził działania w celu wyegzekwowania należności lub ich zabezpieczenia, stosując w tym zakresie przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁴ lub ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego¹⁵.

¹⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1427, ze zm.

¹⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.

W 2020 r. nie wystąpiły przypadki umarzania ani odraczania spłaty należności. Wystąpił jeden przypadek rozłożenia na raty należności z tytułu czynszu najmu lokalu na kwotę 3,2 tys. zł.

Dane dotyczące wykonania przychodów KOWR przedstawiono w załączniku nr 6.2 do Informacji.

4.1.2. WYKONANIE PLANU KOSZTÓW

W 2020 r. poniesione przez KOWR koszty ogółem wyniosły 685 018,3 tys. zł i były niższe o 205 781,7 tys. zł (tj. o 23,1%) od kwoty ujętej w planie po zmianach w wysokości 890 800 tys. zł. Największy wpływ na wykonanie kosztów na poziomie niższym niż wynikało to z planu po zmianach miało niższe wykonanie kosztów niektórych zadań, w tym związanych z restrukturyzacją zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne. W porównaniu do 2019 r. (330 345,3 tys. zł) koszty ogółem były o 354 673 tys. zł wyższe (tj. o 107,4%). Na znaczny wzrost kosztów ogółem w porównaniu do 2019 r. wpłynęło głównie ujęcie po raz pierwszy w planie finansowym KOWR na 2020 r. kosztów realizacji Operacji I i II w ramach PO PŻ 2014–2020.

Koszty KOWR w latach 2018–2019 były realizowane na zbliżonym poziomie i wyniosły średnio 320 700 tys. zł, a istotny wzrost nastąpił w 2020 r. (tj. ponad 113%) z ww. względów. W strukturze zrealizowanych kosztów udział miały: koszty realizacji zadań (55,5% kosztów ogółem), koszty funkcjonowania (44,4% kosztów ogółem) oraz pozostałe koszty (0,1% kosztów ogółem).

Koszty realizacji zadań wyniosły 380 539 tys. zł i były o 133 908 tys. zł (tj. o 26%) niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (514 447 tys. zł) oraz wyższe o 362 327,3 tys. zł (tj. o 1989,5%) od poniesionych w 2019 r. (18 211,7 tys. zł). Koszty realizacji zadań zostały poniesione na: realizację Operacji I i II w ramach PO PŻ 2014–2020 (348 490 tys. zł), restrukturyzację zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (21 356,8 tys. zł), wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego (5362,5 tys. zł) oraz działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych (5329,7 tys. zł).

Niższa realizacja tych kosztów w porównaniu do planu po zmianach spowodowana była głównie mniejszym zapotrzebowaniem na środki na realizację niektórych zadań, a ponadto w 2020 r. nie zostały poniesione koszty na planowaną realizację czterech zadań krajowych, tj. „Wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie”, „Wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym”, „Dopłaty do materiału siewnego”, „Płatności krajowe na rzecz pszczelarstwa”. Wyższe wykonanie kosztów realizacji zadań w porównaniu do 2019 r. było przede wszystkim związane z ujęciem w planie finansowym KOWR kosztów I i II Operacji PO PŻ 2014–2020. Opisu realizacji poszczególnych zadań dokonano w pkt 4.4 Informacji.

Koszty funkcjonowania KOWR wynoszące 304 051 tys. zł były o 67 646 tys. zł (tj. o 18,2%) niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (371 697 tys. zł) i niższe o 6845,9 tys. zł (tj. o 2,2%) od poniesionych w 2019 r. (310 896,9 tys. zł). Niższe wykonanie kosztów, w porównaniu do planu po zmianach, spowodowane było przede wszystkim zrealizowaniem niższych kosztów w następujących pozycjach:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń – 206 935 tys. zł (tj. 84,6% kwoty ujętej w planie po zmianach); niepełna realizacja kosztów wynikała z długotrwałej absencji pracowników spowodowanej zachorowaniami na COVID-19 (wynagrodzenia tych pracowników finansowane były przez ZUS) oraz odstąpieniem od wypłaty rocznych nagród dla pracowników KOWR;
- usługi obce – 61 608,8 tys. zł (tj. 82,2% kwoty ujętej w planie po zmianach); na niepełne wykonanie planu po zmianach miały przede wszystkim wpływ okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, które spowodowały m.in. mniejsze zapotrzebowanie środków na organizację narad szkoleniowych i wykorzystanie samochodów służbowych, a w związku z wprowadzoną pracą w systemie zdalnym – uzyskaniem oszczędności m.in. na usługi telefoniczne, pocztowe i kurierskie;
- amortyzacja – 11 910,9 tys. zł (tj. 79,4% kwoty ujętej w planie po zmianach);
- materiały i energia – 10 359 tys. zł (tj. 63% kwoty ujętej w planie po zmianach); na niepełną realizację miały głównie wpływ wprowadzone w związku z panującą epidemią COVID-19 ograniczenia, skutkujące uzyskaniem oszczędności kosztów w zakresie utrzymania i administracji nieruchomości użytkowanych przez jednostki organizacyjne KOWR oraz oszczędności powstałych w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego;

- pozostałe koszty funkcjonowania – 10 173,8 tys. zł (tj. 83,7% kwoty ujętej w planie po zmianach); niepełna realizacja była skutkiem m.in. ograniczonej liczby krajowych i zagranicznych wyjazdów służbowych oraz szkoleń, a także poniesieniem niższych kosztów na zakup materiałów i usług na cele reprezentacyjne, z tytułu opłat sądowych, egzekucji komorniczej i kosztów zastępstwa procesowego;
- podatki i opłaty – 1994,2 tys. zł (tj. 45,2% kwoty ujętej w planie po zmianach); na niepełne wykonanie wpływ miało m.in. odwołanie z powodu epidemii zakupów niektórych materiałów reklamowych oraz nagród w ramach promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych w kraju i za granicą;
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1069,3 tys. zł (tj. 26,8% kwoty ujętej w planie po zmianach); powodem niepełnej realizacji kosztów było wypłacenie niższych odpraw pieniężnych oraz odszkodowań w ramach toczących się postępowań sądowych, w szczególności dotyczących pracowników zniesionej Agencji Nieruchomości Rolnych i Agencji Rynku Rolnego.

Pozostałe koszty w kwocie 428,3 tys. zł stanowiły 9,2% kwoty ujętej w planie po zmianach (4656 tys. zł) i 34,6% wykonania 2019 r. (1236,7 tys. zł), z powodu utworzenia niższych niż planowano rezerw na przyszłe świadczenia na rzecz pracowników (tj. odprawy emerytalne i rentowe).

Wydatki majątkowe KOWR w 2020 r. wyniosły 33 898,8 tys. zł i były o 11 101,2 tys. zł (tj. o 24,7%) niższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (45 000 tys. zł) i o 19 307,1 tys. zł (tj. o 132,3%) wyższe od wydatków poniesionych w 2019 r. (14 591,7 tys. zł). Przyczyną niższego wykonania, w stosunku do planu po zmianach, było głównie odstępianie od planowanego w 2020 r. kupna nieruchomości na siedzibę OT KOWR w Białymstoku i w Kielcach. W planie po zmianach na ten cel przewidziano kwotę 8483,9 tys. zł.

Wzrost wydatków majątkowych w 2020 r. w stosunku do 2019 r. wynikał głównie z objęcia przez KOWR 100% udziałów w spółce POŁOWOC w wysokości 10 000 tys. zł i 100% udziałów w spółce Terminal Intermodalny Bydgoszcz Emilianowo sp. z o.o. w wysokości 2000 tys. zł oraz z poniesienia wydatków w kwocie 15 387,7 tys. zł na budowę nowej siedziby OT KOWR w Szczecinie.

Przeciętne zatrudnienie w KOWR w 2020 r., w przeliczeniu na etaty, wyniosło 1974 osób, co stanowiło 93,5% planowanego poziomu zatrudnienia (2110 etatów). Przeciętne wynagrodzenie w 2020 r. wyniosło 7274,9 zł i zmalało o 283,8 zł (tj. o 3,7%) w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w 2019 r. (7558,7 zł). Koszty wynagrodzeń osobowych zostały zrealizowane w wysokości 172 281,2 tys. zł, tj. w 85,9% planu po zmianach (200 421 tys. zł) i były niższe o 2775,7 tys. zł (tj. o 1,6%) od kosztów tego rodzaju poniesionych w 2019 r. (175 056,9 tys. zł). W 2020 r. zatrudnienie w KOWR wzrosło o 38 etatów.

W związku z optymalizacją zatrudnienia przeprowadzoną w ramach reformy administracji rolnej polegającej na zniesieniu ARR i ANR, w miejsce których utworzono KOWR – w 2020 r. z tytułu niezgodnego z prawem wygaszenia stosunków pracy 61 byłym pracownikom zniesionych agencji, KOWR wypłacił odszkodowania w łącznej kwocie 1088,6 tys. zł, a za naruszenie zasad równego traktowania pięciu byłym pracownikom wypłacił – 44,9 tys. zł. Ponadto 13 pracownikom wypłacono wynagrodzenia w wysokości 271,2 tys. zł z tytułu innych wyroków sądowych.

Szczegółowym badaniem objęto koszty bieżące (16 464,1 tys. zł) i wydatki majątkowe (12 090,3 tys. zł) w łącznej wysokości 28 554,4 tys. zł. Próba kosztów bieżących¹⁶ stanowiła 22,9% kosztów rodzajowych podlegających badaniu, a próba wydatków majątkowych – 29,8% podlegających badaniu wydatków majątkowych.

Zgodnie z założeniami kontroli budżetu państwa w 2020 r., ze szczegółowego badania wydatków wyłączono grupę wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych, wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi, wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, amortyzację oraz koszty jednostkowe poniżej 500 zł.

Próba wylosowana za pomocą metody monetarnej MUS odpowiadała 41 zapisom księgowym, z tego w grupie kosztów bieżących – 38 zapisom księgowym na łączną kwotę 14 264,7 tys. zł oraz w grupie wydatków majątkowych – trzem zapisom na łączną kwotę 12 090,3 tys. zł. Próba dobrana celowo (ze względu na stwierdzone nieprawidłowości) obejmowała dziewięć zapisów na kwotę 2199,4 tys. zł.

¹⁶ Bez uwzględniania środków z budżetu środków europejskich ujętych w planie finansowym KOWR.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że z wyjątkiem nieprawidłowości opisanych w dalszej części niniejszego punktu, skontrolowane koszty i odpowiadające im wydatki w łącznej kwocie 26 355 tys. zł zostały rzetelnie skalkulowane oraz dokonano ich zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Łączny koszt utrzymania w 2020 r. najmowanych powierzchni w Warszawie przez centralę KOWR wyniósł 18 753,1 tys. zł, z tego w budynku przy ul. Karolkowej 30 – 11 572,5 tys. zł i ul. Inflanckiej 4 – 7180,6 tys. zł. Oceny najmu pomieszczeń biurowych przy ul. Inflanckiej 4 w Warszawie przez centralę KOWR, Najwyższa Izba Kontroli dokonała w kontroli I/20/003.

Ponadto, badaniem objęto wydatki poniesione przez KOWR na realizację zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu UE, w ramach PO PŻ 2014–2020 w łącznej kwocie 26 157,9 tys. zł, z tego finansowanych z budżetu środków europejskich (22 234,2 tys. zł) i budżetu państwa (3923,7 tys. zł), tj. 7,5% łącznych kosztów związanych z realizacją tego Programu (348 490 tys. zł). Próba dotyczyła 50 dowodów księgowych, została dobrana metodą celową i objęła najwyższe wydatki na rzecz dostawców żywności. Stwierdzono, że wydatki zostały zrealizowane przez KOWR zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na cele wskazane w umowach o dofinansowanie projektu z tytułu kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania.

W dniu 30 września 2020 r. KOWR zawarł z Polskim Klubem Wyścigów Konnych (dalej: PKWK) porozumienie określające zasady wsparcia organizacyjno-finansowego zawodów jeździeckich „Warsaw Jumping 2020”, przeprowadzonych od 30 września do 4 października 2020 r. na terenie Toru Wyścigów Konnych Służewiec w Warszawie (dalej: porozumienie). Zawarcie porozumienia poprzedziło pismo Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do p.o. Dyrektora Generalnego KOWR, z dnia 25 września 2020 r., o aktywną pomoc organizacyjno-finansową w związku z organizacją ww. zawodów. Jak wyjaśnił Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi niezorganizowanie w związku z epidemią COVID-19 w 2020 r. wielu imprez zagranicznych, w których mogliby uczestniczyć polscy hodowcy koni, wymusiło organizowanie imprez krajowych, takich jak np. „Warsaw Jumping 2020”. W związku z powyższym, zdaniem Ministra, KOWR miał obowiązek wspierania imprez krajowych, których skutkiem była promocja polskiej hodowli koni wśród wszystkich potencjalnych klientów i obserwatorów na świecie.

W dniu 28 września 2020 r. p.o. Dyrektor Generalny KOWR wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zgodę na przekazanie PKWK 2000 tys. zł netto ze środków na realizację zadań wspierających rozwój współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 17 ustawy o KOWR. Zgodę na udzielenie takiego wsparcia Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraził w dniu 29 września 2020 r. Zgodnie z § 2 ust. 1 porozumienia, KOWR w dniu 2 października 2020 r. przekazał PKWK środki finansowe w wysokości 2000 tys. zł na pokrycie kosztu nagród dla uczestników konkursów jeździeckich oraz na pokrycie części kosztów organizacji zawodów „Warsaw Jumping 2020”.

Wydatek w kwocie 2000 tys. zł na pokrycie kosztu nagród dla uczestników konkursów jeździeckich i części kosztów organizacji zawodów „Warsaw Jumping 2020” nastąpił bez podstawy prawnej.

Zadanie polegające na sfinansowaniu nagród dla uczestników zawodów jeździeckich oraz części kosztów przedsięwzięcia mającego na celu promocję wyścigów konnych i hodowli koni nie mieściło się w katalogu zadań ustawowych KOWR wymienionych w art. 9 ust. 2 i 3 ustawy o KOWR, w tym w art. 9 ust. 2 pkt 17, który został wskazany przez KOWR jako podstawa prawna wydatkowania ww. środków. Zgodnie z tym przepisem do zadań KOWR należy wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą.

Działanie to stanowiło naruszenie art. 44 ust. 2 ufp, zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Warunkiem rozliczenia przekazanej na podstawie porozumienia kwoty w wysokości 2000 tys. zł było m.in.:

- przedstawienie KOWR przez PKWK rozliczenia wydatkowania kwoty wraz z dokumentacją, z wyszczególnieniem konkretnych wydatków udokumentowanych fakturami, rachunkami lub innymi dokumentami, a w przypadku nagród na rzecz osób fizycznych – potwierdzeniami przelewów (§ 2 ust. 3 porozumienia);
- zweryfikowanie przez KOWR przedłożonej przez PKWK dokumentacji, a w przypadku ustalenia, że część lub całość przekazanych środków finansowych została wydatkowana nieprawidłowo, nienależycie lub sprzecznie z przeznaczeniem – wystąpienie o zwrot na rzecz KOWR określonych środków na podstawie wezwania do zapłaty (§ 2 ust. 5 porozumienia).

Przedstawiając raport z wydarzenia „Warsaw Jumping 2020”, Polski Klub Wyścigów Konnych przedłożył KOWR dokumenty finansowo-księgowe potwierdzające dokonanie przelewu:

- kwoty 977 tys. zł z tytułu nagród wypłaconych uczestnikom zawodów jeździeckich, potwierdzone indywidualnymi wpłatami dla poszczególnych zawodników,
- kwoty 22,9 tys. zł na rzecz Telewizji Polskiej S.A. za fakturę z tytułu koprodukcji programu telewizyjnego,
- kwoty 3 136,5 tys. zł (2550 tys. zł netto) na rzecz Totalizatora Sportowego sp. z o.o. za fakturę z 21 października 2020 r. z tytułu przygotowania i organizacji „Warsaw Jumping 2020”.

Krajowy Ośrodek rozliczył środki przekazane PKWK, pomimo, że PKWK nie przekazał dokumentacji z wyszczególnieniem konkretnych wydatków udokumentowanych fakturami, rachunkami lub innymi dokumentami, które zostały opłacone fakturą Totalizatora Sportowego sp. z o.o. z 21 października 2020 r. na kwotę 3 136,5 tys. zł, z tytułu przygotowania i organizacji „Warsaw Jumping 2020”.

W dniu 28 grudnia 2020 r. Krajowy Ośrodek zażądał od PKWK informacji na temat szczegółowych zadań, terminów ich realizacji, kategorii kosztów i wydatków, które zostały tą fakturą opłacone, ponieważ zgodnie z wymogami określonymi w § 2 ust. 3 porozumienia PKWK zobowiązany był przedstawić KOWR rozliczenie wydatkowanej kwoty wraz z dokumentacją, z wyszczególnieniem konkretnych wydatków udokumentowanych fakturami, rachunkami lub innymi dokumentami. Do dnia zakończenia kontroli KOWR nie otrzymał dokumentacji, o której mowa w § 2 ust. 3 porozumienia. Pomimo braku tej dokumentacji KOWR uznał, że rozliczane – fakturą na kwotę 3 136,5 tys. zł – środki zostały należycie, prawidłowo i zgodnie przeznaczeniem wydatkowane. Działanie takie było, w ocenie NIK, działaniem nierzetelnym.

W dniu 7 kwietnia 2021 r., zgodnie z § 3 ust. 3 i ust. 4 porozumienia, KOWR przekazał PKWK notę obciążeniową na łączną kwotę 40 tys. zł z tytułu kar umownych za nienależyte wykonanie zobowiązań określonych w § 3 ust. 1 pkt 4, 9 i 10 porozumienia. Dotyczyło to niewykonania przez PKWK niektórych zadań związanych z promocją KOWR lub hasła reklamowego „Poland Tastes Good” na zawodach „Warsaw Jumping 2020”.

Badanie siedmiu umów zlecenia wykazało, że ich zawarcie dotyczyło realizacji bieżących zadań komórek organizacyjnych centrali Krajowego Ośrodka określonych w regulaminie organizacyjnym KOWR oraz w przepisach wewnętrznych KOWR. Skutkowało to wydatkowaniem w 2020 r. kwoty 199,4 tys. zł i dotyczyło:

- dwóch umów zlecenia z 19 grudnia 2019 r. na łączną kwotę 84,8 tys. zł m.in. na badanie stanów magazynowych i pomoc w procesie spisowym rzeczy przejętych, pomoc w szkoleniu Zespołów Spisowych powołanych w KOWR, udział w wyjaśnianiu rozbieżności pomiędzy dokumentacją a stanem faktycznym stwierdzonym w miejscu magazynowania rzeczy przejętych, pomoc w cyklicznym monitorowaniu ilościowego i jakościowego stanu magazynowego rzeczy przejętych, pomoc w przygotowaniu umów na magazynowanie; zadanie te zostało określone w zarządzeniu Dyrektora Generalnego KOWR¹⁷.

W ocenie NIK wydatek jaki poniósł KOWR w 2020 r. z ww. tytułu był wydatkiem niecelowym, ponieważ powyższe zadania wykonywali doświadczeni pracownicy KOWR przeprowadzający inwentaryzację i pracownicy Departamentu Zagospodarowania Przejętego Mienia KOWR (dalej: DZPM).

- umowy zlecenia z 5 lutego 2020 r. na kwotę 6,9 tys. zł na przygotowanie analiz i sprawozdań z działalności DZPM, nadzór nad przechowywaniem towaru przejętego na własność przez KOWR w ramach czynności windykacyjnych, współpracę z Biurem Finansowo-Księgowym KOWR w zakresie przechowywania i obrotu towarami oraz środkami trwałymi przejętymi przez KOWR z zastawu rejestrowego, współpracę z magazynami przechowującymi towar, kontrolę merytoryczną umów. Dyrektor DZPM wyjaśnił, że Departament był w fazie organizacji, z powodu braków kadrowych i szerokiego zakresu realizowanych zadań, została zatrudniona osoba na umowę zlecenie. Dodał ponadto, że do wyboru zleceniobiorcy doszło w wyniku uzgodnienia z ówczesnym Dyrektorem Generalnym KOWR.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że przedmiot ww. umowy był tożsamy z zakresem zadań pracowników DZPM. Ponadto przedmiotem umowy było m.in. przygotowanie sprawozdania

¹⁷ Zarządzenie Dyrektora Generalnego KOWR nr 141/2019/W z 18 grudnia 2019 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej oraz Zespołów Spisowych do przeprowadzenia inwentaryzacji rzeczy przejętych z zastawu rejestrowego na rzecz KOWR w miejscu ich magazynowania.

z działalności DZPM w sytuacji, gdy Departament ten został dopiero co utworzony, tj. w dniu 28 stycznia 2020 r., a umowa została zawarta osiem dni po utworzeniu ww. Departamentu, tj. 5 lutego 2020 r. na okres jednego miesiąca. Najwyższa Izba Kontroli nie podziela argumentacji dotyczącej braków kadrowych, szczególnie w kontekście tego, że pracownicy DZPM zajmowali się wyłącznie zagospodarowaniem towarów z przejętego mienia od Eskimos S.A. Ponadto do tego celu została utworzona spółka POLOWOC. W ocenie NIK z powyższych względów, wydatek ten był niecelowy.

- umowy zlecenia z 21 lipca 2020 r. na kwotę 24 tys. zł na świadczenie usług w zakresie zagospodarowania rzeczy przejętych z zastawu rejestrowego na rzecz KOWR, wsparcie w pozyskiwaniu i analizie kontrahentów, monitorowanie prawidłowego przebiegu istniejących kontraktów, monitorowanie dat ważności przejętego mienia.

Zdaniem NIK wydatek ten był wydatkiem niecelowym, ponieważ powyższe zadania wykonywali pracownicy DZPM, który został utworzony 28 stycznia 2020 r. w strukturze organizacyjnej KOWR tylko i wyłącznie w celu zagospodarowania towarów z przejętego mienia od Eskimos S.A. Ponadto wyłącznie do tego celu została utworzona 6 lutego 2020 r. przez KOWR spółka POLOWOC.

- dwóch umów zlecenia zawartych 6 marca i 23 marca 2020 r. na sporządzenie opinii prawnych dotyczących zastosowania art. 32 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹⁸ oraz obrotu alkoholem etylowym przeznaczonym do wytworzenia preparatu biobójczego lub środka dezynfekującego na łączną kwotę 35,7 tys. zł. Potrzebę uzyskania zewnętrznej opinii prawnej dotyczącej zastosowania art. 32 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, KOWR uzasadnił m.in. tym, iż jest to specjalistyczna dziedzina prawa wymagająca szczególnej wiedzy w zakresie prawa europejskiego, podatkowego dlatego też służby prawne KOWR nie były w stanie sporządzić stosownej opinii prawnej w tym zakresie. W przypadku opinii prawnej dotyczącej obrotu alkoholem etylowym przeznaczonym do wytworzenia preparatu biobójczego lub środka dezynfekującego, również stwierdzono, że służby prawne KOWR nie były w stanie sporządzić stosownej opinii.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym KOWR to Wydział Prawny Biura Prawnego i Zamówień Publicznych realizuje zadania w szczególności w zakresie udzielania porad, opinii i wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów prawa Dyrektorowi Generalnemu KOWR, jego zastępcom i komórkom organizacyjnym centrali Krajowego Ośrodka.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela argumentacji dotyczącej uzyskania zewnętrznej opinii prawnej w zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, bowiem w sytuacji zaistnienia wątpliwości co do stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, które mogą rodzić określone konsekwencje w sferze prawa podatkowego, istnieje możliwość zwrócenia się do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o wydanie indywidualnej interpretacji podatkowej.

Ponadto, NIK nie zgadza się również z argumentacją dotyczącą uzyskania zewnętrznej opinii prawnej w zakresie wątpliwości związanych z obrotem alkoholem etylowym przeznaczonym do wytworzenia preparatu biobójczego lub środka dezynfekującego, bowiem przedmiot opinii dotyczył spraw z zakresu działalności ustawowej KOWR, obejmującej obrót składnikami majątku Skarbu Państwa. W ocenie NIK z powyższych względów, wydatek ten był niecelowy.

- umowy zlecenia z 27 stycznia 2020 r. na kwotę 48 tys. zł, która dotyczyła sporządzenia i analizy dokumentacji pod kątem zastosowania przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne¹⁹ w stosunku do Spółdzielni Mleczarskiej Bielmlek, w szczególności w związku z postanowieniem z dnia 16 stycznia 2020 r. Sądu Rejonowego w Białymstoku oraz zbadania alternatywnych czynności w zakresie sposobów zaspokajania wierzytelności KOWR oraz przedstawienia analizy ewentualnych metod i form windykacji.

Należy zauważyć, że to Wydział Prawny Biura Prawnego i Zamówień Publicznych KOWR, realizuje w szczególności zadania w zakresie udzielania porad, opinii i wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów prawa Dyrektorowi Generalnemu KOWR, jego zastępcom i komórkom organizacyjnym centrali Krajowego Ośrodka, a czynności związane z postępowaniami w ramach ustawy Prawo restrukturyzacyjne przypisane są w regulaminie organizacyjnym KOWR do zadań Wydziału Zarządzania Należnościami i Windykacji Biura

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 685, ze zm.

¹⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 814, ze zm.

Finansowo-Księgowego w KOWR (§ 6 ust. 6 ppkt 1, 2 i 6). Zawarcia ww. umowy nie konsultowano z tym Biurem. Jednakże Biuro Finansowo-Księgowe włączone było w proces zawarcia ww. umowy (wniosek o zawarcie umowy – podpisany przez zastępcę Dyrektora Biura – został złożony przez ww. Biuro). W ocenie NIK z powyższych względów, ww. wydatek był niecelowy.

Szczegółowej analizie poddano cztery postępowania o udzielenie zamówienie publiczne, na łączną kwotę wydatków poniesionych w 2020 r. w wysokości 892,2 tys. zł dotyczących:

- zakupu kompleksowej obsługi tłumaczeniowej w zakresie tłumaczeń pisemnych oraz ustnych, tj. zamówienia udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy pzp), w wyniku realizacji którego poniesiono w 2020 r. wydatki w kwocie 30,4 tys. zł,
- zakupu usługi na asystę techniczną i konserwację oprogramowania narzędziowego oraz utworzonych w nim systemów informatycznych, tj. zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy pzp), w ramach którego kwota wydatków poniesionych w 2020 r. wyniosła 67,9 tys. zł,
- zakupu i dostawy środków ochrony osobistej (tj. jednorazowych rękawiczek i maseczek oraz płynów do dezynfekcji) dla organizacji partnerskich realizujących proces dystrybucji żywności w ramach PO PŻ 2014–2020, tj. zamówienia wyłączonego ze stosowania ustawy pzp w związku z art. 6 ustawy o COVID-19, w wyniku realizacji którego poniesiono w 2020 r. wydatki w kwocie 757,9 tys. zł,
- działań informacyjno-promocyjnych w związku z ośmioma spotkaniami dedykowanymi mieszkańcom wsi i małych miasteczek oraz osobom związanym z polskim sektorem rolnym, tj. zamówienia wyłączonego ze stosowania ustawy pzp na podstawie art. 4 pkt 8 tej ustawy, w wyniku realizacji którego poniesiono w 2020 r. wydatki w kwocie 36 tys. zł.

W wyniku badania postępowań nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy pzp. Dokonano prawidłowego wyłączenia stosowania przepisów tej ustawy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania procedur wewnętrznych KOWR w zakresie zamówień publicznych.

Dotacje celowe na finansowanie projektów z udziałem środków z budżetu środków europejskich, zostały wykorzystane w wysokości 368 581,2 tys. zł (z tego na finansowanie unijne 312 819,2 tys. zł i współfinansowanie krajowe 55 762 tys. zł), tj. 94% kwoty ujętej w planie po zmianach (391 955 tys. zł), na realizację:

- Operacji I i II w ramach PO PŻ 2014–2020 w kwocie 359 482,9 tys. zł (w tym na współfinansowanie krajowe 53 922,1 tys. zł), co stanowiło 95% kwoty ujętej w planie po zmianach (378 484 tys. zł); na ten cel KOWR otrzymał z części 44 – Zabezpieczenie społeczne dotację w wysokości 365 881,6 tys. zł, a niewykorzystane środki (6398,7 tys. zł) zwrócił w terminie (13 i 18 listopada 2020 r.) na rachunek bankowy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej; KOWR zgłosił środki dotacji w łącznej kwocie 12 602 tys. zł do dyspozycji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, który w dniu 21 grudnia 2020 r. dokonał blokowania planowanych wydatków w tym zakresie w części 44 – Zabezpieczenie społeczne;
- pomocy technicznej w ramach PO PŻ 2014–2020 w kwocie 5248,9 tys. zł (z tego: na finansowanie unijne 4461,6 tys. zł i na współfinansowanie z budżetu krajowego 787,3 tys. zł), co stanowiło 68,6% zaplanowanych środków dotacji (7646 tys. zł); KOWR otrzymał dotację z części 44 – Zabezpieczenie społeczne w wysokości 5788 tys. zł, a niewykorzystane środki (539,1 tys. zł) zwrócił terminowo (31 grudnia 2020 r.) na rachunek bankowy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej; KOWR zgłosił środki w wysokości 1858 tys. zł do dyspozycji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, który w dniu 21 grudnia 2020 r. dokonał blokowania planowanych wydatków w tym zakresie w części 44 – Zabezpieczenie społeczne;
- pomocy technicznej PROW 2014–2020 w związku z realizacją przez KOWR działania „System jakości produktów rolnych i środków spożywczych” w kwocie 2894 tys. zł (z tego: na finansowanie unijne 1841,4 tys. zł i na współfinansowanie z budżetu krajowego 1052,6 tys. zł), co stanowiło 59,4% zaplanowanych środków (4870 tys. zł); KOWR otrzymał dotację w wysokości 3030 tys. zł, a niewykorzystane środki (136 tys. zł) terminowo zwrócił na rachunek bankowy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; KOWR zgłosił środki dotacji w łącznej wysokości 1839,3 tys. zł do dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który w dniu 14 i 23 grudnia 2020 r. dokonał blokowania planowanych wydatków w tym zakresie w części 33 – Rozwój wsi;

- projektu w ramach podzadania 3.3.2. „Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand, w kwocie 955,4 tys. zł, co stanowiło 100% zaplanowanej dotacji na ww. projekt realizowany w ramach PO IR 2014–2020.

Powodem niższego wykorzystania dotacji w stosunku do planu po zmianach były skutki ograniczeń związanych z wystąpieniem COVID-19 mające wpływ m.in. na: wykonanie liczby kontroli i szkoleń pracowników, wynajem powierzchni wystawienniczych, organizację i obsługę pokazów kulinarnych, częstotliwość podróży służbowych pracowników, korzystanie z usług gastronomicznych oraz tłumaczeniowych. Na niższe wykonanie miało również wpływ uzyskanie oszczędności w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Rozliczenia dotacji przedłożone w terminie przez KOWR zostały zatwierdzone przez właściwych ministrów.

Zgodnie z danymi ujętymi w sprawozdaniach Rb-35 i Rb-40 sporządzonych 22 lutego 2021 r., na dzień 31 grudnia 2020 r. stan zobowiązań KOWR wyniósł 172 692,8 tys. zł i był niższy o 35,7% od zobowiązań na koniec 2019 r. (268 439,8 tys. zł). Były to zobowiązania krótkoterminowe, w tym kwotę 165 733,4 tys. zł stanowiła nadwyżka środków finansowych KOWR naliczonych na dzień 31 grudnia 2020 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu ustalania nadwyżki środków finansowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa²⁰. Nadwyżka ta podlegała przekazaniu na dochody budżetu państwa w 2021 r.

Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020²¹, 28 lutego 2020 r. KOWR przekazał kwotę nadwyżki środków finansowych za 2019 r. w wysokości 210 098 tys. zł na rachunek bankowy ARiMR, a w dniu 29 czerwca 2020 r., pozostałą kwotę nadwyżki środków finansowych za 2019 r. w wysokości 52 800 tys. zł przekazano na rachunek dochodów budżetowych MRiRW.

Na koniec 2020 r. wystąpiły zobowiązania wymagalne z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 357,03 zł dotyczące OT KOWR w Częstochowie.

W 2020 r. KOWR nie zaciągnął kredytów bankowych i pożyczek.

Dane dotyczące wykonania kosztów KOWR przedstawiono w załączniku nr 6.2 do Informacji.

4.2. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO ZASOBU WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA

Plan finansowy Zasobu WRSP określony został w tabeli nr 8 załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2020.

W 2020 r. plan finansowy Zasobu WRSP został dwukrotnie zmieniony. Pierwszej zmiany dokonano w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, tj. na mocy art. 15zh ustawy o COVID-19, zaakceptowanej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Kolejna zmiana została dokonana z zachowaniem zasad określonych w art. 21 ust. 5 ufp, po otrzymaniu zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz pozytywnej opinii sejmowej komisji właściwej do spraw finansów publicznych.

Plan po zmianach Zasobu WRSP na 2020 r. w zakresie przychodów wyniósł 1 516 654 tys. zł, a w zakresie kosztów – 1 696 983 tys. zł.

4.2.1. WYKONANIE PLANU PRZYCHODÓW

W 2020 r. przychody ogółem Zasobu WRSP zrealizowane w wysokości 1 318 161,1 tys. zł były niższe o 13,1% (tj. o 198 492,9 tys. zł) od kwoty ujętej w planie po zmianach (1 516 654 tys. zł) oraz były wyższe o 12,5% od przychodów uzyskanych w 2019 r. (1 171 481,2 tys. zł) i stanowiły przychody własne.

W 2020 r. przychody w kwocie 1 027 512,4 tys. zł, tj. 78% przychodów ogółem pochodziły z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP oraz jego sprzedaży.

Zrealizowane w 2020 r. przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP wyniosły 587 940,9 tys. zł i były o 33,5% niższe od kwoty planu po zmianach (883 550 tys. zł). Było to spowodowane:

²⁰ Dz. U. poz. 1549.

²¹ Dz. U. poz. 278.

- niższą od przyjętej do konstrukcji planu finansowego Zasobu WRSP na 2020 r. ceną pszenicy stanowiącej podstawę naliczania wysokości czynszu dzierżawnego; do planowania przyjęto cenę 79,12 zł/dt, podczas gdy ogłoszona przez GUS średnia cena pszenicy wynosiła w I półroczu 2020 r. 76,65 zł/ha, a w II półroczu 2020 r. 74,21 zł/ha,
- uzyskaniem niższych wpływów z czynszów dla gruntów wydzierżawionych przez KOWR,
- obniżeniem należności z tytułu czynszów dzierżawnych w związku z pogorszeniem się sytuacji finansowej rolników spowodowanej niekorzystnymi warunkami pogodowymi, w tym m.in. suszą.

W latach 2017–2020 nastąpił wzrost przychodów z tytułu odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP o 39,2%, tj. z kwoty 422 381,3 tys. zł w 2017 r. do kwoty 587 940,9 tys. zł w 2020 r. Przychody z tytułu odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP stanowiły przychody z umów dzierżawy i najmu, z tytułu przekazania mienia w zarząd i użytkowanie wieczyste, a także z tytułu bezumownego użytkowania nieruchomości oraz ustanowienia służebności.

Przychody ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP w 2020 r. wyniosły 439 571,5 tys. zł i były wyższe o 73 467,5 tys. zł (tj. o 20,1%) w stosunku do planu po zmianach (366 104 tys. zł). W 2020 r. sprzedano więcej niż w 2019 r. gruntów rolnych i nierolnych (inwestycyjnych) jednocześnie osiągając wyższe ceny z ich sprzedaży.

Przychody ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP zwiększyły się w okresie 2017–2020 o 132 012,4 tys. zł, tj. z kwoty 307 559,1 tys. zł w 2017 r. do 439 571,5 tys. zł w 2020 r. Udział przychodów ze sprzedaży mienia w przychodach ogółem Zasobu WRSP wzrósł z 29,9% w 2017 r. do 33,3% w 2020 r.

W 2020 r. Zasób WRSP uzyskał przychody finansowe w kwocie 179 968,6 tys. zł, tj. 94,7% kwoty ujętej w planie po zmianach (190 000 tys. zł), w szczególności z tytułu odsetek i oprocentowania należności ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP oraz odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bieżących i lokowanych w depozytach terminowych u Ministra Finansów lub Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej²², dywidendy z tytułu posiadanych udziałów w Przedsiębiorstwie Przemysłu Ziemniaczanego „Trzemeszno” sp. z o.o. w Trzemesznie oraz w Wielkopolskim Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu sp. z o.o. Udział tych przychodów w przychodach ogółem Zasobu WRSP zmalał z 24,3% w 2017 r. do 13,7% w 2020 r.

Pozostałe przychody z gospodarowania mieniem Zasobu WRSP wyniosły 110 680,1 tys. zł i były o 43,7% wyższe od kwoty ujętej w planie po zmianach (77 000 tys. zł). Wyższe niż planowano były m.in. wpływy z tytułu odszkodowań za niewłaściwe użytkowanie przekazanego nieodpłatnie mienia oraz przypadku wadium na rzecz KOWR.

Należności netto Zasobu WRSP na koniec 2020 r., według sprawozdania Rb-35, wyniosły 3 896 900,4 tys. zł i były niższe o 11,3% (tj. o 497 373,7 tys. zł) od stanu należności na koniec 2019 r. (4 394 274,1 tys. zł).

Według stanu na koniec 2020 r. kwota należności brutto wyniosła 6 409 904,3 tys. zł, w tym odpisy aktualizacyjne należności – 2 513 004 tys. zł.

W 2020 r. odroczone spłatę należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia oraz bezumownego użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości Zasobu WRSP w łącznej kwocie 17 948,5 tys. zł, a rozłożono na raty – 38 188,1 tys. zł.

Łączna kwota umorzeń należności z tytułu dzierżawy, sprzedaży nieruchomości, ruchomych środków trwałych i majątku obrotowego, bezumownego użytkowania nieruchomości i wieczystego użytkowania w 2020 r. wyniosła 34 870,8 tys. zł, z tego należności w kwocie 28 954,6 tys. zł umorzono w ramach uprawnień dyrektorów OT KOWR, a kwotę 5916,2 tys. zł – za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Należności przeterminowane Zasobu WRSP na koniec 2020 r. wyniosły 2 344 286 tys. zł. Należności z tytułu czynszu dzierżawnego obniżone na podstawie art. 700 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks cywilny²³ w 2020 r. wyniosły 41 220,2 tys. zł.

Należności z tytułu rozdysponowania mienia Zasobu WRSP w formie dzierżawy, sprzedaży nieruchomości rolnych, ruchomych środków trwałych i majątku obrotowego oraz z tytułu wieczystego użytkowania i bezumownego użytkowania nieruchomości nie uległy przedawnieniu.

W 2020 r. KOWR prowadził działania w celu wyegzekwowania istniejących należności lub ich zabezpieczenia. Zaległości dochodzone były zarówno w postępowaniach egzekucyjnych

²² Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (Dz. U. poz. 1719), z mocą obowiązywania od dnia 6 października 2020 r.

²³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, ze zm.

prowadzonych przez komorników sądowych z majątku dłużnika oraz złożonych przy zawieraniu umów zabezpieczeń, w postępowaniach likwidacyjnych i upadłościowych, jak i w postępowaniach restrukturyzacyjnych. Ponadto na wniosek dłużników KOWR podejmował działania mające na celu ugodowe rozwiązanie spłaty zaległości przez dłużników poprzez zawieranie umów w sprawie ratalnej spłaty zobowiązań, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 października 2017 r. w sprawie szczegółowych przesłanek odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia należności KOWR oraz trybu postępowania w tych sprawach²⁴.

Zbadano wszystkie umorzone należności Zasobu WRSP dokonane w 2020 r. w kwotach powyżej 100 tys. zł. Badanie objęło dziewięć postępowań na kwotę 5 916,2 tys. zł. Należności podlegające umorzeniu powstały w wyniku nieuregulowania wierzytelności Zasobu WRSP z tytułu sprzedaży i dzierżawy nieruchomości. Umorzeń dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami, m.in. w związku ze śmiercią dłużnika, który nie pozostawił żadnego majątku (§ 2 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia), egzekucją z majątku dłużnika, która okazała się bezskuteczna (§ 2 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia), wykreśleniem dłużnika będącego osobą prawną z właściwego rejestru osób prawnych przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność (§ 2 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia).

Zbadano wszystkie należności przeterminowane o najwyższej wartości w zakresie działalności Zasobu WRSP, prowadzone przez oddziały terenowe KOWR. Łącznie zbadano 15 postępowań na kwotę 330 794,3 tys. zł, z tego: 126 422,1 tys. zł dotyczyło należności z tytułu kar i odszkodowań, 93 000,8 tys. zł – z tytułu użytkowania wieczystego, 79 341,9 tys. zł – z tytułu bezumownego użytkowania, 23 101,9 tys. zł – ze sprzedaży nieruchomości i 8927,6 tys. zł – ze sprzedaży ruchomych środków trwałych i majątku obrotowego. Badanie nie wykazało nieprawidłowości.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. należności od Spółdzielni Mleczarskiej Bielmlek wobec Zasobu WRSP wyniosły 32 016,2 tys. zł, z tego: 30 000 tys. zł – należność z tytułu udzielonej przez KOWR w 2019 r. gwarancji spłaty kredytu bankowego, 203,8 tys. zł – należność z tytułu prowizji od umowy gwarancji oraz 1812,4 tys. zł – odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie powyższych należności. W roku 2020 r. nie odzyskano żadnych środków od Spółdzielni Mleczarskiej Bielmlek.

Na koniec 2020 r. należności od Eskimos S.A. wobec Zasobu WRSP wynosiły 46 436,5 tys. zł, z tego 43 256,6 tys. zł – należność z tytułu udzielonej gwarancji spłaty kredytu bankowego, 2778,1 tys. zł – odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie powyższej należności, 401,8 tys. zł – należność z tytułu bezumownego użytkowania optycznego systemu sortowniczego i amoniakalnej instalacji chłodniczej, tj. urządzeń przejętych przez KOWR w ramach zastawu stanowiącego zabezpieczenie udzielonej gwarancji.

Dane dotyczące wykonania przychodów Zasobu WRSP przedstawiono w załączniku nr 6.3 do Informacji.

4.2.2. WYKONANIE PLANU KOSZTÓW

Koszty ogółem Zasobu WRSP w 2020 r. wyniosły 1 561 449,1 tys. zł i były niższe o 135 533,9 tys. zł (tj. o 8%) od określonych w planie po zmianach (1 696 983 tys. zł). W porównaniu do 2019 r. (1 204 970,4 tys. zł) koszty były wyższe o 356 478,7 tys. zł (tj. o 29,6%). Wyższe wykonanie kosztów ogółem w stosunku do 2019 r. spowodowane było w szczególności wyższymi kosztami gospodarowania mieniem Zasobu WRSP.

Koszty gospodarowania mieniem Zasobu WRSP, które w 2020 r. stanowiły 60,6% łącznych kosztów Zasobu WRSP, poniesione zostały w wysokości 945 699,1 tys. zł i były niższe o 135 533,9 tys. zł (tj. o 12,5%) od kwoty ujętej w planie po zmianach wynoszącej 1 081 233 tys. zł. Koszty gospodarowania mieniem stanowiły głównie:

- pozostałe koszty operacyjne – 704 562,6 tys. zł (103,6% kwoty ujętej w planie po zmianach), których znaczną część stanowiły środki finansowe z gospodarowania mieniem Zasobu WRSP przekazane do ARiMR w kwocie 400 000 tys. zł na podstawie art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020, odpisy aktualizujące wartość należności (z wyjątkiem należności zaliczanych do aktywów finansowych) w kwocie 223 217,4 tys. zł oraz przekazane do zakładów ubezpieczeń dopłaty

²⁴ Dz. U. poz. 2116.

- do składek do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w kwocie 48 331,2 tys. zł w związku z art. 42 ww. ustawy;
- usługi obce – 67 319,3 tys. zł (64,1% kwoty ujętej w planie po zmianach); niższe wykonanie spowodowane było w szczególności: niedotrzymaniem przez wykonawców terminów umownych, brakiem rozstrzygnięć lub przesunięciem terminu rozstrzygnięcia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na 2021 r., uzyskaniem korzystniejszych cen zakupu usług w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego oraz poniesieniem niższych kosztów m.in. na wycenę i usługi geodezyjne, w związku z niższą sprzedażą gruntów;
 - koszty finansowe – 65 390,5 tys. zł (76,9% kwoty ujętej w planie po zmianach); niższe wykonanie spowodowane było m.in. przeszacowaniem należności do aktualnej wartości wyrażonej w jednostkach naturalnych w wyniku spadku krajowej ceny skupu pszenicy z 76,56 zł/dt²⁵ za I półrocze 2020 r. do 74,21 zł/dt za II półrocze 2020 r., niższych odpisów aktualizujących wartość odsetek i oprocentowania od należności głównej;
 - amortyzacja – 41 111,3 tys. zł (87,5% kwoty ujętej w planie po zmianach);
 - podatki i opłaty – 34 455 tys. zł (76,6% kwoty ujętej w planie po zmianach); niższe wykonanie było wynikiem mniejszego obciążenia z tytułu podatków lokalnych w związku z rozdysponowaniem mienia Zasobu WRSP (tj. dzierżawą lub sprzedażą), niższych niż planowano potrzeb w zakresie m.in. opłat adiacenckich i planistycznych oraz opłat administracyjnych za wypisy i wyrisy z ewidencji gruntów, opłat sądowych w sprawach z zakresu ksiąg wieczystych i opłat za odbiór odpadów komunalnych;
 - bezzwrotna pomoc finansowa – 19 534,9 tys. zł (55,8% kwoty ujętej w planie po zmianach); na niższe wykonanie wpłynął m.in. niższe zainteresowanie taką formą pomocy, zawarcie przez beneficjentów umów na wykonanie zadań inwestycyjnych na niższe kwoty niż wynikało to z umów o przyznanie bezzwrotnej pomocy finansowej;
 - pozostałe koszty rodzajowe – 10 786,6 tys. zł (13,5% kwoty ujętej w planie po zmianach wynoszącej 79 733 tys. zł); niższe wykonanie było spowodowane poniesieniem niższych niż planowano kosztów m.in. z tytułu sprzedaży wyrobów gotowych do produkcji środków biobójczych do zwalczania wirusa SARS-CoV-2 wywołującego COVID-19, składek na rzecz spółek wodnych, zwrotu kosztów dla byłego dzierżawcy w związku z nakładami poczynionymi m.in. na pozostawione zasiewy (dotyczy zarówno kosztów uprawy roli, kosztów robocizny i kosztów materiałów, jak i równowartości ziarna).

W porównaniu z 2019 r. koszty gospodarowania mieniem Zasobu były wyższe o 83,6% (tj. o 430 525,7 tys. zł) w związku z przekazaniem do ARiMR kwoty 400 000 tys. zł oraz udzieleniem zakładom ubezpieczeń dopłat do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w kwocie ponad 48 331,2 tys. zł.

W 2020 r. koszty poniesione na funkcjonowanie KOWR wyniosły 507 400 tys. zł i stanowiły 100% kwoty ujętej w planie po zmianach oraz 90,1% kosztów 2019 r. (563 355 tys. zł).

Koszty Zasobu WRSP dotyczące zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego zostały zrealizowane w 2020 r. w kwocie 108 350 tys. zł, tj. w 100% planu po zmianach i były niższe o 18 092 tys. zł, tj. o 14,3% od wykonania w 2019 r. (126 442 tys. zł). Było to spowodowane faktem, że wysokość rocznego zobowiązania wobec Funduszu Rekompensacyjnego zależała od powierzchni gruntów sprzedanych w danym roku w trybie przetargowym (współczynnik powierzchni gruntów sprzedanych w przetargach w 2019 r. wyniósł 32%, a w 2020 r. – 23%), średniej ceny za 1 ha gruntów sprzedanych w trybie przetargowym, wpływów z odpłatnego korzystania oraz zmiany współczynników naliczonych od wpływów z odpłatnego korzystania w poszczególnych latach (w 2019 r. – 7%, w 2020 r. – 5% wpływów).

W 2020 r. wydatki na inwestycje i remonty wyniosły łącznie 158 602,9 tys. zł i stanowiły 38,1% kwoty ujętej w planie po zmianach (416 234 tys. zł).

Wydatki na inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu WRSP wyniosły 80 122,3 tys. zł i stanowiły 48,8% kwoty ujętej w planie po zmianach (164 105 tys. zł). Na niższe wykonanie wpływ miała przede wszystkim: rezygnacja z nabycia powierzchni magazynowych w Regnowie i części przedsiębiorstwa pn. Morski Terminal Przeładunkowy w Świnoujściu, a w związku z epidemią COVID-19 niezakończenie przed 31 grudnia 2020 r. postępowań przetargowych m.in. na projekty remontów lokali i obiektów zabytkowych.

W ramach wydatków na inwestycje i remonty w związku z realizacją zadań określonych w ukur wydatkowano 78 480,6 tys. zł, tj. 31,1% kwoty ujętej w planie po zmianach (252 129 tys. zł) i 54%

²⁵ Decytona (dt) – jednostka miary stosowana w rolnictwie, równa 0,1 tony, jednemu kwintalowi lub 100 kg.

wykonania w 2019 r. (145 348,3 tys. zł). Plan nie został zrealizowany w szczególności z powodu niższego niż przewidywano wykorzystania środków na realizację prawa pierwokupu nieruchomości, realizacji mniejszej liczby zadań inwestycyjnych dotyczących mienia Zasobu WRSP wynikającej w szczególności z długotrwałych postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz przedłużającej się procedury przygotowania dokumentacji i uzyskania pozwoleń, a także przesunięcia terminów zakończenia prac na 2021 r.

Szczegółowym badaniem objęto próbę kosztów bieżących (120 111,3 tys. zł) i wydatków majątkowych z planu finansowego Zasobu WRSP (29 999,9 tys. zł) w łącznej wysokości 150 111,2 tys. zł. Próba kosztów bieżących stanowiła 14,9% podlegających badaniu kosztów bieżących, a próba wydatków majątkowych 18,9% podlegających badaniu wydatków majątkowych. Próba wylosowana za pomocą metody monetarnej (128 003,9 tys. zł) odpowiadała 27 zapisom księgowym, z tego w grupie kosztów bieżących – 22 zapisom księgowym (98 004 tys. zł), a w grupie wydatków majątkowych – pięciu zapisom księgowym (29 999,9 tys. zł).

Ze szczegółowego badania wyłączono koszty: amortyzacji, podatków i opłat od nieruchomości Zasobu WRSP, koszty poniżej 1 tys. zł oraz koszty finansowe.

W wyniku badania stwierdzono, że skontrolowane koszty i wydatki majątkowe w łącznej wysokości 128 003,9 tys. zł były celowe, rzetelnie skalkulowane, dokonane zgodnie z planem finansowym Zasobu WRSP w wysokości i terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań. Wydatki poniesiono w wysokości i terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań.

Ponadto badaniem objęto wydatki na kwotę 22 107,3 tys. zł dobrane w sposób celowy, tj. dotyczące zagospodarowania towaru przejętego w ramach zastawu rejestrowego od Eskimos S.A. i uznane przez NIK jako wydatkowane niegospodarnie (opis w dalszej części niniejszego punktu Informacji).

W 2020 r. KOWR realizował zadania związane z przejętym 10 grudnia 2019 r. zastawem rejestrowym od Eskimos S.A. Zastaw ten stanowił zabezpieczenie udzielonego przez KOWR poręczenia gwarancji udzielonej przez BGK ww. spółce w latach 2018–2019 w łącznej kwocie 80 000 tys. zł oraz gwarancji udzielonej przez KOWR ww. spółce w 2019 r. w kwocie 20 000 tys. zł. W związku z niespłaceniem przez Eskimos S.A. kredytu, KOWR w 2019 r. zapłacił bankowi równowartość udzielonej gwarancji, tj. kwotę 100 000 tys. zł. Przejęty towar stanowiły: sok jabłkowy 314 207 kg, przecier jabłkowy 6 529 619 kg, koncentrat soku jabłkowego 7 249 635 kg, alkohol odwodniony 9626 litrów, destylat rolniczy 441 892 litry oraz środki trwałe: optyczny system sortowniczy i amoniakalna instalacja chłodnicza. Na podstawie inwentaryzacji²⁶ przeprowadzonej przez KOWR oraz opinii rzeczoznawcy wartość zastawu oszacowano na 61 mln zł brutto (tj. 56,7 mln zł wartość netto).

Przejęte środki trwałe, do dnia zakończenia kontroli, znajdowały się w przedsiębiorstwach produkcyjnych Eskimos S.A. (dalej: również spółka). Spółka użytkowała i nadal użytkuje ww. środki trwałe. Krajowy Ośrodek podjął działania mające na celu uregulowanie bezumownego korzystania przez Eskimos S.A. ww. przejętych środków trwałych przedstawiając propozycję ich wydzierżawienia. Eskimos S.A. natomiast zaproponował odkupienie ww. środków trwałych po cenie równej wartości wykazanej w umowie zastawu. Krajowy Ośrodek stwierdził, że wycena środków trwałych ma być dokonana według stanu na dzień ich sprzedaży. Spółka Eskimos S.A. nie zajęła stanowiska w tym zakresie.

W związku z powyższym, Krajowy Ośrodek wystawił i przekazał Eskimos S.A. faktury z tytułu bezumownego korzystania z ww. środków trwałych na łączną kwotę 401,8 tys. zł (tj. faktury z dnia 31 lipca 2020 r., 10 grudnia 2020 r., 15 stycznia 2021 r.). Mimo, że spółka nie uregulowała płatności za pierwszą fakturę i z dniem 27 lipca 2020 r. zostało otwarte w stosunku do niej postępowanie sanacyjne przez Sąd Rejonowy w Białymstoku, KOWR zgadzał się na dalsze korzystanie przez spółkę z przejętych środków trwałych. Krajowy Ośrodek zaniechał zbycia lub wydzierżawienia środków trwałych innemu podmiotowi, co doprowadziło do bezumownego korzystania z tych środków przez Eskimos S.A., w konsekwencji czego KOWR wystawił faktury za bezumowne korzystanie na kwotę 401,8 tys. zł (niezapłacone do dnia zakończenia kontroli). W ocenie NIK było to działanie niegospodarne.

Zastępca Dyrektora DZPM wyjaśnił, że ewentualne wydzierżawienie lub sprzedaż innemu podmiotowi nie jest sprawą prostą, gdyż ww. urządzenia są częścią większej całości i nie jest

²⁶ Zarządzenie Dyrektora Generalnego KOWR nr 141/2019/W z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej oraz Zespołów Spisowych do przeprowadzenia inwentaryzacji rzeczy przejętych z zastawu rejestrowego na rzecz KOWR w miejscu ich przechowywania.

możliwe ich łatwe wyodrębnienie w celu zbycia na rzecz innego podmiotu, dlatego najrozsądniejszym rozwiązaniem było podejmowanie działań zmierzających do wydzierżawienia tych urządzeń spółce.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że sprzedaż lub dzierżawa środków trwałych była zatem możliwa i uzasadnione było podjęcie tych działań, zwłaszcza w sytuacji gdy wobec spółki wszczęto postępowanie sanacyjne. Istnieje ryzyko, że sytuacja w jakiej znalazła się spółka może doprowadzić do nieodzyskania należności przez KOWR za korzystanie z tych środków trwałych.

W dniu 9 stycznia 2020 r. p.o. Dyrektor Generalny KOWR²⁷ powołał Zespół ds. koncepcji zagospodarowania przejętego towaru przez KOWR na własność od Eskimos S.A. Zadaniem Zespołu było wypracowanie najkorzystniejszej dla KOWR metody odzyskania środków pieniężnych zaangażowanych w przejętym zastawie rejestrowym. Zespół wypracował dwie koncepcje zagospodarowania przejętego towaru. Jedna koncepcja zakładała zlecenie zewnętrznemu podmiotowi zagospodarowanie towaru, druga – zaakceptowana przez p.o. Dyrektora Generalnego KOWR – zakładała utworzenie spółki celowej (państwowej osoby prawnej), której celem będzie zagospodarowanie towaru przejętego na własność od Eskimos S.A. poprzez m.in. jego konfekcjonowanie i sprzedaż hurtową i detaliczną. Ponadto Zespół zarekomendował utworzenie nowej komórki organizacyjnej w centrali KOWR, tj. odrębnego departamentu do spraw zagospodarowania przejętego mienia jako gestora towaru. W dniu 28 stycznia 2020 r. p.o. Dyrektor Generalny KOWR powołał²⁸ Departament Zagospodarowania Przejętego Mienia KOWR.

Do zadań tego Departamentu należał m.in. nadzór nad przechowywaniem towaru przejętego na własność przez KOWR w ramach czynności windykacyjnych; zabezpieczenie towaru, w tym jego ubezpieczenie; współpraca z Biurem Finansowo-Księgowym KOWR w zakresie przechowywania i obrotu towarami oraz środkami trwałymi przejętymi przez KOWR w ramach zastawu rejestrowego oraz prowadzenie gospodarki magazynowej dotyczącej towarów; współpraca z magazynami przechowującymi towar oraz kontrola merytoryczna realizacji umów i dokumentów księgowych; prowadzenie spraw dotyczących zagospodarowania towaru oraz środków trwałych przejętych przez KOWR z zastawu rejestrowego; wykonywanie praw z akcji lub udziałów w spółce celowej ds. zagospodarowania towaru przejętego na własność przez KOWR w ramach czynności windykacyjnych w przypadku jej powołania, wykonywanie nadzoru bezpośredniego nad tą spółką; przygotowywanie analiz i sprawozdań na potrzeby kierownictwa KOWR w zakresie działalności DZPM. Wydatki poniesione przez KOWR w ramach planu finansowego KOWR na 2020 r. w związku z utworzeniem DZPM, w okresie od lutego do końca grudnia 2020 r. wyniosły 514,5 tys. zł. Ponadto koszt wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dziewięciu pracowników zatrudnionych w tym Departamencie w ww. okresie wyniósł 929,4 tys. zł.

W związku z koniecznością zagospodarowania przejętego towaru, a także z uwagi na fakt, że KOWR nie może prowadzić działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania ww. towaru²⁹ p.o. Dyrektor Generalny KOWR, w dniu 8 stycznia 2020 r., zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wyrażenie zgody na utworzenie spółki w celu zagospodarowania przejętego towaru. W piśmie tym stwierdził, że kapitał spółki w całości pokryty zostanie wniesionym, przejętym majątkiem oraz wkładem pieniężnym w wysokości 10 000 tys. zł. Po wyrażeniu zgody przez Ministra RiRW, na mocy Aktu Założycielskiego z dnia 6 lutego 2020 r., powstała spółka POŁOWOC. W dniu 19 lutego 2020 r. KOWR wpłacił 10 000 tys. zł³⁰, ale przejętego majątku nie wniósł, natomiast część przejętego mienia, tj. 343 770 kg przecieru jabłkowego i 44 250 kg koncentratu jabłkowego sprzedał w 2020 r. spółce POŁOWOC za 1007,8 tys. zł brutto.

Mieniem w pozostałym zakresie gospodarował KOWR, mimo że KOWR nie może prowadzić działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania ww. towaru, co potwierdził p.o. Dyrektora Generalnego KOWR, który we wniosku do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 stycznia 2020 r. wskazał na ustawowe ograniczenia KOWR w tym zakresie. Zagospodarowanie ww. towaru przez KOWR nie było przewidziane również przez Zespół ds. koncepcji zagospodarowania przejętego towaru przez KOWR na własność od Eskimos S.A.

Krajowy Ośrodek w ostateczności nie podjął decyzji o przekazaniu w formie aportu Spółce przedmiotu zastawu rejestrowego z uwagi na to, że w trakcie przygotowywania umowy spółki

²⁷ Zespół ds. koncepcji zagospodarowania przejętego towaru przez KOWR na własność od Eskimos S.A. został powołany Zarządzeniem nr 08/2020/W z dnia 9 stycznia 2020 r.

²⁸ Zarządzenie Dyrektora Generalnego KOWR nr 24/2020/W z dnia 28 stycznia 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

²⁹ W związku z art. 9 ustawy o KOWR.

³⁰ Wydatku dokonano z poz. III. 2 cz. B planu finansowego KOWR na rok 2020.

pojawiły się wątpliwości co do zasadności przekazywania mienia aportem m.in. z uwagi na: spory z przechowawcami co do własności towaru, który został ujęty w spisach inwentaryzacyjnych ale z zastrzeżeniami (część objęta roszczeniami). Rozważano wniesienie aportem częściowo (partiami) przedmiotu zastawu rejestrowego, ale z uwagi na wybuch epidemii COVID-19, taką decyzję odłożono i zdecydowano o przeznaczeniu towaru na cele związane z walką z epidemią.

Pełniący obowiązki Dyrektor Generalny KOWR, przekazał Dyrektorowi DZPM, że Prezesem Zarządu spółki POLOWOC ma być wskazana przez niego osoba.

Prezes Zarządu spółki POLOWOC nie był powołany przez organ nadzorczy, więc nie było obowiązku przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego. Jednakże NIK zauważa, że KOWR nie wprowadził rozwiązań pozwalających na dobór członków organu zarządzającego w trybie postępowania kwalifikacyjnego, które zapewniłyby sprawdzenie i ocenę kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata, stwarzając tym samym gwarancje zapewniające prawidłowe gospodarowanie mieniem oraz jego ochronę przed nadużyciami w rozumieniu art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zarządzaniu mieniem państwowym³¹.

Prezes Zarządu spółki POLOWOC mimo kilkukrotnych wezwań przez KOWR, nie podpisał umowy ramowej dotyczącej wzajemnej współpracy z Krajowym Ośrodkiem. Umowa ta miała uregulować zasady zagospodarowania przez spółkę przejętego przez KOWR towaru, w celu jego konwersji na środki pieniężne, przy uzyskaniu najlepszej możliwej stopy zwrotu. Współpraca ze spółką POLOWOC nie została określona w formie pisemnej, odbywała się w ramach bieżącej wymiany korespondencji oraz spotkań z zarządem spółki.

W 2020 r. spółka POLOWOC zatrudniała pięć osób. Koszty wynagrodzeń ww. osób wyniosły 210 tys. zł. Dodatkowo odszkodowanie za zakaz konkurencji wypłacone byłemu prezesowi POLOWOC za 2020 r. wyniosło 19,4 tys. zł. Ponadto na dzień 31 grudnia 2020 r. spółka poniosła koszty pośrednie³² w wysokości 232 tys. zł. W dniu 9 marca 2020 r. spółka uzyskała zezwolenie na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu w ilości 250 tys. litrów 100% alkoholu. Koszt poniesiony przez Spółkę za uzyskanie ww. pozwolenia wyniósł 22,5 tys. zł.

Biuro Finansowo-Księgowe KOWR we wrześniu 2020 r. dokonało analizy finansowej spółki i stwierdziło m.in., że na dzień 30 kwietnia 2020 r. spółka odnotowała stratę na działalności gospodarczej w wysokości 97,6 tys. zł, a na dzień 31 lipca 2020 r. stratę w wysokości 227,4 tys. zł, tj. w ciągu trzech miesięcy zwiększyła stratę o 129,8 tys. zł, czyli o 33% w stosunku do stanu na koniec kwietnia 2020 r.

W okresie działalności spółka POLOWOC osiągnęła przychody netto ze sprzedaży w wysokości 958,9 tys. zł i wygenerowała stratę w wysokości 422 tys. zł na dzień 13 grudnia 2020 r. Wskaźnik rentowności sprzedaży w okresie prowadzenia działalności wyniósł -0,44, co oznaczało, że każda złotówka ze sprzedaży przyniosła 44 grosze straty.

Uchwałą³³ z dnia 14 grudnia 2020 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło decyzję o likwidacji spółki POLOWOC. Jako przyczynę likwidacji spółki podano względy ekonomiczne i organizacyjne. Jedną z nich była zmiana koncepcji zagospodarowania przejętego przez KOWR towaru, poprzez jego sprzedaż w drodze aukcji oraz w przetargu publicznym w uzgodnieniu z Prezesem Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto Biuro Finansowo-Księgowe KOWR dokonało analizy finansowej z działalności spółki POLOWOC w kontekście oczekiwanej stopy zwrotu kapitału właścicielskiego, która wykazała, że podjęte w początkowym okresie funkcjonowania spółki działania, nie gwarantują uzyskania stawianych jej celów.

Powyższą uchwałą powołano likwidatora spółki POLOWOC. Likwidator spółki, w dniu 21 grudnia 2020 r. złożył stosowne wnioski do Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: KRS) i Monitora Sądowego i Gospodarczego, celem zgłoszenia otwarcia jej likwidacji, a także rozpoczął wymagane czynności likwidacyjne. W ramach likwidacji spółka zwróciła większość rzeczy najętych od KOWR, w tym część pomieszczeń w celu dalszego ograniczenia kosztów funkcjonowania, a tym samym zmniejszenia dalszych obciążeń pozostałego kapitału spółki.

³¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 735, ze zm.

³² Koszty pośrednie zostały poniesione m.in. na materiały i energia, podatki i opłaty, czynsz za najem pomieszczeń, czynsz za najem składników majątkowych, podróże służbowe, ubezpieczenia majątkowe, społeczne i inne świadczenia, pozostałe usługi.

³³ Akt notarialny z dnia 14 grudnia 2020 r. Rep. A numer 19071/2020.

Mimo, że zagospodarowanie towarów pochodzących z zastawu rejestrowego było celem spółki POLOWOC, Krajowy Ośrodek zlecił podmiotom zewnętrznym produkcję alkoholu etylowego (spirytusu) z towarów pochodzących z zastawu rejestrowego, tj. z koncentratu jabłkowego i soku jabłkowego NFC³⁴. Pierwszym etapem produkcji było wytworzenie z tych towarów destylatu, a drugim etapem – rektyfikatu³⁵. W trzecim etapie produkcji rektyfikat (alkohol etylowy rektyfikowany pochodzenia jabłkowego) został skażony przez podmiot zewnętrzny. Poniesione wydatki przez KOWR, w ramach planu finansowego Zasobu WRSP na 2020 r., w związku z przetworzeniem przejętego towaru (magazynowanie, transport, destylacja, rektyfikacja, przelewanie, skażenie) wyniosły 22 107,3 tys. zł. Zdaniem KOWR wpływ na poniesione koszty przetwarzania miały kwestie związane z: a) kontynuacją przez Krajowy Ośrodek, rozpoczętego przez firmę Eskimos S.A., procesu przetwarzania produktów pochodzenia jabłkowego na rektyfikat; b) włączeniem się KOWR w rządową akcję produkcji płynów biobójczych w związku z COVID-19 (poprzez dostarczenie komponentu – alkoholu etylowego); c) odmową firmy Orlen Oil sp. z o.o. przyjęcia w kwietniu/maju alkoholu etylowego od KOWR.

W 2020 r. KOWR sprzedał, przejęte w ramach zastawu od Eskimos S.A., następujące towary za 8141,3 tys. zł brutto do:

- Orlen Oil sp. z o.o. – alkohol etylowy w ilości 503 998 litrów za 5579,3 tys. zł; alkohol ten w ilości 418 711 litrów pochodził z przejętego zastawu rejestrowego od firmy Eskimos S.A., a w ilości 85 287 litrów z produkcji podmiotu zewnętrznego i wytworzony został z koncentratu jabłkowego, na zlecenie KOWR;
- Silcare sp. z o.o. – alkohol etylowy w ilości 84 361 litrów za 1297 tys. zł, który pochodził z produkcji podmiotu zewnętrznego i wytworzony został na zlecenie KOWR z koncentratu jabłkowego;
- spółki POLOWOC – przecier jabłkowy w ilości 343 770 kg i 44 250 kg koncentratu jabłkowego za 1007,8 tys. zł;
- REAL S.A. – 13 871 szt. beczek metalowych używanych za 255,9 tys. zł;
- WML Foods – 70 szt. beczek metalowych używanych za 1,3 tys. zł.

Spółka POLOWOC, która miała na celu wyłącznie zagospodarowanie przejętego mienia od Eskimos S.A., nie zajmowała się przerobem przejętego mienia tylko KOWR wydatkował na ten cel ze środków ujętych w planie finansowym Zasobu WRSP kwotę 22 107,3 tys. zł, zlecając podmiotom zewnętrznym produkcję alkoholu etylowego (spirytusu) z towarów pochodzących z zastawu rejestrowego, tj. z koncentratu jabłkowego i soku jabłkowego. Wydatkowanie tej kwoty przez KOWR na zagospodarowanie mienia, w sytuacji gdy cele te miały być realizowane i finansowane wyłącznie przez utworzoną spółkę POLOWOC było działaniem niegospodarnym.

W maju i czerwcu 2020 r. KOWR przeprowadził kontrole w sześciu magazynach i czterech przetwórnich, w których był składowany oraz przerabiany na alkohol przecier i koncentrat jabłkowy. Kontrolerzy KOWR ustalili m.in., że w niektórych przypadkach kontrolowany towar nie był oznakowany jako własność KOWR. W systemie magazynowym ww. towar opisany był jako własność KOWR, a na beczkach znajdowała się informacja, że jest to własność firmy Eskimos S.A. Ponadto podczas kontroli przeprowadzonej 2 czerwca 2020 r. w firmie, która skażała alkohol stwierdzono, że towar, który jest własnością KOWR to alkohol etylowy pochodzenia rolniczego zbożowy w ilości 1 205 722 dm³.

Krajowy Ośrodek nie podjął działań wyjaśniających w związku z ww. ustaleniami z przeprowadzonych kontroli. W 2021 r. w trakcie kontroli NIK, KOWR podjął czynności wyjaśniające w tym zakresie. W odniesieniu do stwierdzenia, że w magazynie firmy skażającej alkohol znajduje się alkohol pochodzenia zbożowego, a nie jabłkowego, Prezes Zarządu tej spółki, wyjaśnił m.in., że w dokumentacji magazynowej pracownicy błędnie wpisali pochodzenie przyjętego do skażenia alkoholu, zamiast „pochodzenia jabłkowego” użyto określenia „pochodzenia zbożowego”. Stwierdził także, że przedmiotowa dokumentacja została skorygowana na początku 2021 r.

W dniu 2 lutego 2021 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 stycznia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania statutu Krajowemu Ośrodkowi

³⁴ Ang. *Not From Concentrate*. Soki NFC to produkty w 100% wyprodukowane z surowych owoców lub warzyw i tym samym nie są robione z koncentratu.

³⁵ Przyjęto, że towar zostanie przerobiony przez sześć destylarni, a następnie poddany procesowi rektyfikacji przez trzy podmioty.

Wsparcia Rolnictwa³⁶, zgodnie z którym zmianie uległ § 9 załącznika do tego rozporządzenia stanowiącego statut KOWR. W § 9 dodano ust. 3 w brzmieniu: *Niezagospodarowane mienie ruchome może być nieodpłatnie przekazane na własność muzeom, jednostkom sektora finansów publicznych lub państwowym osobom prawnym niebędącym jednostkami sektora finansów publicznych na cele ich działalności dydaktycznej, oświatowo-wychowawczej, opiekuńczej lub charytatywnej, a także na realizację zadań z zakresu polityki państwa, albo – jeżeli nie przedstawia wartości użytkowej – zlikwidowane.* Na podstawie ww. unormowania, podjęte zostały działania zmierzające do przekazania przez KOWR alkoholu etylowego skażonego Agencji Rezerw Materiałowych. W dniu 16 lutego 2021 r. Agencja Rezerw Materiałowych zwróciła się z wnioskiem o przekazanie w formie nieodpłatnego przekazania alkoholu etylowego skażonego w ilości 2026,3 tys. litrów. Według oświadczenia ww. Agencji przekazany alkohol ma zostać zużyty do produkcji płynów biobójczych.

W zakresie planu finansowego Zasobu WRSP na 2020 r. szczegółowym badaniem objęto trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę wydatków poniesionych w 2020 r. w wysokości 1122,3 tys. zł na:

- zakup usług notarialnych na rzecz KOWR, w ramach którego w 2020 r. kwota wydatków wyniosła 6,9 tys. zł;
- zakup usługi przerobu około 600 000 kg koncentratu jabłkowego (towaru przejętego z zastawu rejestrowego od Eskimos S.A.), na półprodukt w postaci destylatu rolniczego, w ramach którego w 2020 r. kwota wydatków wyniosła 635,7 tys. zł;
- zakup usługi rektyfikacji 600 000 dm³ surowego spirytusu etylowego rolniczego, w ramach którego w 2020 r. kwota wydatków wyniosła 479,7 tys. zł.

Badane zamówienie na zakup usług notarialnych było prawidłowo wyłączone ze stosowania ustawy pzp na podstawie art. 4 pkt 3 lit. ea tej ustawy, a zamówienia dotyczące przerobu koncentratu jabłkowego oraz rektyfikacji surowego spirytusu etylowego rolniczego zostało wyłączone ze stosowania ustawy pzp, na podstawie art. 6 ustawy o COVID-19³⁷. Nie stwierdzono naruszeń wewnętrznych procedur KOWR w zakresie udzielania zamówień publicznych w odniesieniu do zamówienia na świadczenie usług notarialnych.

W dwóch postępowaniach o zamówienie publiczne, w ramach których poniesiono w 2020 r. wydatki w łącznej kwocie 1115,4 tys. zł, dotyczących przerobu koncentratu jabłkowego i rektyfikacji surowego spirytusu – nie udokumentowano przeprowadzenia rozeznania cen rynkowych usług w celu ustalenia szacunkowej wartości zamówienia. Stanowiło to naruszenie § 2 pkt 4 zarządzenia nr 20/2018/W Dyrektora Generalnego KOWR z dnia 5 lutego 2018 r. w sprawie zasad udzielania zamówień publicznych w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa. Zgodnie z tym przepisem szacunkową wartość zamówienia należało ustalić przy zastosowaniu w szczególności jednej z następujących metod: analizy cen rynkowych lub analizy wydatków ponoszonych na tego rodzaju zamówienia w okresie poprzedzającym moment szacowania wartości zamówienia oraz ją udokumentować w sposób określony w § 2 pkt 7 ww. zarządzenia. W obu wnioskach o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego podano, że szacunkową wartość zamówienia ustalono w oparciu tylko o jedną nadesłaną ofertę i na tej podstawie wybrano wykonawcę danej usługi.

W przypadku obu zamówień, rozmowy z potencjalnymi wykonawcami oraz decyzje dotyczące wyboru wykonawców oraz zawierania z nimi umów były podejmowane przez ściśle kierownictwo KOWR oraz przez zatrudnionego na umowę zlecenie eksperta branży przetwórczej.

W dniu 28 lutego 2020 r., zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020, na rachunek bankowy ARiMR, KOWR przekazał kwotę 43 000 tys. zł pochodzącą z nadwyżki środków finansowych Zasobu WRSP, a 29 czerwca 2020 r. na rachunek dochodów budżetowych MRiRW przekazano kwotę nadwyżki środków finansowych Zasobu WRSP w wysokości 369 514,6 tys. zł. Ponadto w formie zaliczek z tytułu nadwyżki za rok 2020 przekazano na rachunek dochodów budżetowych MRiRW kwotę 20 000 tys. zł, zgodnie z harmonogramem określonym w planie finansowym Zasobu WRSP.

Zobowiązania Zasobu WRSP na koniec 2020 r. wyniosły 404 250,1 tys. zł i były niższe o 39,5% (tj. o 264 223,2 tys. zł) od zobowiązań na koniec 2019 r. (668 473,3 tys. zł). Na koniec 2020 r. zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 404 205,3 tys. zł i stanowiły 99,9% wszystkich

³⁶ Dz. U. poz. 219.

³⁷ W brzmieniu nadanej ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374).

zobowiązań. Główną pozycję stanowiły zobowiązania z tytułu naliczenia nadwyżki środków finansowych Zasobu WRSP za 2020 r. (176 173,2 tys. zł), zobowiązania z tytułu zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego za IV kwartał 2020 r. (108 350 tys. zł) oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych kaucji i wadium m.in. dotyczących rozdysponowania mienia Zasobu WRSP (70 867,9 tys. zł).

Kwota zobowiązań długoterminowych Zasobu WRSP wyniosła 44,8 tys. zł i była niższa o 8 tys. zł, tj. o 15,2%, w stosunku do stanu na koniec 2019 r. (52,8 tys. zł). Zmniejszenie kwoty zobowiązań długoterminowych wynikało głównie ze zmniejszenia środków z tytułu wpłaconych kaucji, zastawów związanych z zabezpieczeniem umów dzierżawy oraz zmianą zobowiązań długoterminowych na krótkoterminowe.

Na koniec 2020 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W 2020 r. KOWR nie zrealizował zadania polegającego na udzielaniu gwarancji kredytowych, o którym mowa w art. 24 ust. 11 ustawy z 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. W planie finansowym Zasobu WRSP na 2020 r. określono na ten cel limit poręczeń i gwarancji kredytowych w wysokości 20 000 tys. zł.

W Krajowym Ośrodku nie opracowano regulacji wewnętrznych określających zasady i tryb postępowania w sprawach udzielania poręczeń i gwarancji kredytowych. W związku z brakiem tych procedur KOWR nie rozpatrzył czterech wniosków o udzielenie gwarancji kredytowych, informując wnioskodawców, że powodem był brak regulacji wewnętrznych w KOWR w ww. zakresie. Należy zauważyć, że podstawą do rozpatrzenia wniosków o udzielenie gwarancji są przepisy ww. ustawy. Fakt nieposiadania wewnętrznych unormowań w tym zakresie i tym samym okoliczność ta, nie może stanowić uzasadnienia dla nierozpatrzenia w 2020 r. tych wniosków.

Krajowy Ośrodek nie zrealizował dwóch z czterech wniosków pokontrolnych sformułowanych przez NIK po kontroli wykonania planu finansowego Zasobu WRSP za 2019 rok³⁸ o realizację zadań związanych z udzielaniem pomocy w formie poręczeń i gwarancji w dostosowaniu do wytycznych standardów kontroli zarządczej oraz racjonalne prowadzenie gospodarki majątkowej w szczególności w zakresie udzielanych poręczeń i gwarancji.

Dane dotyczące wykonania kosztów Zasobu WRSP przedstawiono w załączniku nr 6.3 do Informacji.

4.3. GOSPODAROWANIE WOLNYMI ŚRODKAMI KOWR I ZASOBU WRSP

Stan środków pieniężnych KOWR na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniósł 170 113,4 tys. zł i zmniejszył się o 98 162,7 tys. zł (tj. o 36,6%) w porównaniu do stanu na koniec 2019 r. (268 276,1 tys. zł).

Wolne środki finansowe, którymi dysponował KOWR w ramach planu finansowego na 2020 r. były przekazywane na rachunek Ministra Finansów a następnie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie³⁹. Analiza dyspozycji przekazywania wolnych środków w zarządzanie terminowe, w wybranych miesiącach nie wykazała zagrożeń dla terminowej realizacji zadań oraz przypadków nieefektywnego przetrzymywania wolnych środków na rachunkach KOWR.

W 2020 r. złożono 24 depozyty terminowe. Wolne środki lokowano na okres od siedmiu do 32 dni. Najniższy depozyt wyniósł 200 tys. zł, a najwyższy 240 000 tys. zł, średnio 32 704 tys. zł. Ponadto każdego dnia, kwotę wolnych środków zgromadzonych na rachunkach, które nie zostały przekazane w depozyt terminowy i nie zostały wydatkowane w danym dniu, przekazywano w zarządzanie *overnight*. W dniu 31 grudnia 2020 r. w zarządzenie *overnight* przekazano wolne środki w wysokości 168 868,6 tys. zł.

Ze środków lokowanych w formie ww. depozytów uzyskano odsetki w kwocie 593 tys. zł.

W 2020 r. nie było przypadków wcześniejszego rozwiązania depozytu lub zwrotu środków przekazanych w zarządzanie terminowe.

Stan środków Zasobu WRSP na koniec 2020 r. wyniósł 320 899,1 tys. zł i był niższy o 278 591,1 tys. zł, tj. o 46,5% w stosunku do stanu na koniec 2019 r. (599 490,2 tys. zł). Łącznie w 2020 r. Zasób WRSP uzyskał przychody z odsetek z tytułu lokowania wolnych środków w kwocie 1830 tys. zł.

³⁸ Wnioski sformułowano w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 24 kwietnia 2020 r. po kontroli P/20/001 dotyczącej wykonania w 2019 r. planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP oraz realizacji zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej.

³⁹ Dz. U. poz. 1864.

W 2020 r. lokowano środki Zasobu WRSP u Ministra Finansów lub Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w postaci 87 depozytów. Wolne środki lokowano na okres od dwóch dni do 31 dni. Najniższa kwota lokowanych środków w 2020 r. to 300 tys. zł, najwyższa – 500 000 tys. zł, średnia kwota lokowanych wolnych środków wyniosła 112 123,2 tys. zł.

W dniu 31 grudnia 2020 r. kwotę wolnych środków w wysokości 319 954,6 tys. zł zgromadzonych na rachunkach przekazano w zarządzenie *overnight*.

Lokowanie wolnych środków odbywało się zgodnie z art. 48 ust. 2 ufp i rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie, a także nie zagrażało terminowej realizacji zadań KOWR oraz utrzymaniu płynności finansowej KOWR i Zasobu WRSP.

4.4. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

W ramach planu finansowego w układzie zadaniowym na 2020 r. KOWR zaplanował realizację trzech zadań, pięciu podzadań i 12 działań dla dwóch funkcji państwa, tj. funkcji 4. Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym oraz funkcji 21. Polityka rolna. Podzadania i działania ujęte w planowanych wydatkach w układzie zadaniowym oraz treść ich celów były zbieżne z priorytetami i obszarami działalności KOWR. Wykonanie mierników na koniec 2020 r. dla zadań:

- 4.4.W „Zarządzanie mieniem państwowym i ochrona interesów Skarbu Państwa” jakim był udział powierzchni rozdysponowanej w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie (w %) wyniosło 86,34% i było niższe od wielkości planowanej (86,76%);
- 21.5.W „Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności” jakim był udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %), wyniosło 14,1% i było wyższe od wielkości planowanej (13,7%);
- 21.6 „Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych” jakim był wskaźnik ważony bezwzględnych zmian cen skupu podstawowych produktów rolnych (w %) wyniosło 2,6% i było niższe od wielkości planowanej (tj. 6,9%); głównymi czynnikami, które wpłynęły w 2020 r. na osiągniętą wartość tego miernika były: wzrost cen zbóż oraz wzrost średniorocznej ceny skupu mleka.

W rocznym sprawozdaniu Rb-BZ2 z wykonania planu finansowego KOWR w układzie zadaniowym za 2020 r.⁴⁰ wykazano zrealizowane wydatki w kwocie 351 821 tys. zł, tj. 67,26% kwoty ujętej w planie po zmianach (523 070 tys. zł). Niższe wykonanie wydatków od planu po zmianach, wynikało głównie z niepełnego wykorzystania środków przeznaczonych na restrukturyzację zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne oraz wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą, a także z braku możliwości wykorzystania środków m.in. na wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym oraz wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie.

W 2020 r. w ramach planu finansowego Zasobu WRSP w układzie zadaniowym przewidziano realizację jednego zadania: 4.4.W „Zarządzanie mieniem państwowym i ochrona interesów Skarbu Państwa”, którego miernik, tj. udział powierzchni rozdysponowanej w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie (w %), wyniósł 86,34% i był niższy od wielkości planowanej (86,76%).

W rocznym sprawozdaniu Rb-BZ2 z wykonania planu finansowego Zasobu WRSP w układzie zadaniowym za 2020 r.⁴¹ wykazano zrealizowane wydatki w kwocie 847 928 tys. zł, co stanowiło 73,6% kwoty ujętej w planie po zmianach (1 151 156 tys. zł). Niepełne wykonanie planowanych wydatków wynikało głównie z poniesienia niższych niż planowano wydatków na: inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu WRSP oraz realizację zadań wynikających z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, a także na bezzwrotną pomoc finansową.

Zrealizowane na kwotę 32 986,4 tys. zł zadania w zakresie pomocy krajowej, finansowane ze środków Zasobu WRSP, obejmowały:

- wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą; na realizację 35 przedsięwzięć promocyjnych (tj. o 55 mniej niż w 2019 r.) wypłacono 6489,4 tys. zł;

⁴⁰ W sprawozdaniu zostały wykazane wyłącznie wydatki z części 33 – Rozwój wsi. W sprawozdaniu nie została wykazana nadwyżka środków finansowych, przelewy redystrybucyjne oraz zwroty dotacji (§ 2910).

⁴¹ W sprawozdaniu wykazano wydatki prezentowane w sprawozdaniu Rb-40 Zasobu WRSP za IV kwartał 2020 r. w pozycji III.3 Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu WRSP.

zrealizowane działania promocyjno-informacyjne obejmowały organizację stoisk narodowych na międzynarodowych targach w: Niemczech, Zjednoczonych Emiratach Arabskich (dalej: ZEA), Chinach, Tajlandii oraz Indonezji (targi wirtualne), misji handlowych oraz spotkań biznesowych w: Chinach, Tajlandii, ZEA i Niemczech. Ponadto KOWR zaangażował się m.in. w realizację wirtualnych wydarzeń biznesowych, szkoleń oraz webinarów i innych działań informacyjno-promocyjnych. Ograniczenia wprowadzone w okresie stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 spowodowały, że w 2020 r. wypłacono o 39% mniej środków niż w 2019 r.;

- działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych realizowane na poziomie ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym w celu popularyzacji żywności wysokiej jakości wytwarzanej w ramach systemów jakości i oznaczeń promocji; na realizację 99 przedsięwzięć, tj. o 116 mniej niż w 2019 r., wypłacono 5140,2 tys. zł (o 23% mniej w stosunku do 2019 r.). Działania promocyjne zrealizowano w 2020 r. w oparciu o „Strategię promocji żywności Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi”, a ich głównym celem było promowanie oznaczenia „Produkt polski” i certyfikat „Produkt ekologiczny”;
- działania związane z przejęciem przez KOWR długu w zamian za przeniesienie własności nieruchomości rolnej na rzecz Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne⁴²; w 2020 r. KOWR rozpatrując wnioski złożone w okresie 2019–2020, w 56 przypadkach pozostawił wnioski bez rozpatrzenia lub rozpatrzył je negatywnie (z uwagi na niespełnienie wymogów ustawowych), a dziewięć wniosków było podstawą do przejęcia długu w łącznej kwocie 21 455 tys. zł, po uwzględnieniu dokonanych przez wierzycieli umorzeń; w 2020 r. KOWR dokonał spłaty przejętych zobowiązań w kwocie 21 356,8 tys. zł i nabył 192,42 ha do Zasobu WRSP; na koniec 2020 r. w trakcie rozpatrywania przez KOWR pozostawało 15 wniosków.

Poziom wykonania powyższego zadania był uzależniony od spełnienia przez wnioskodawców, nałożonych ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, wymagań dotyczących samego wniosku, a także złożenia wymaganych dokumentów. Z tego względu, pomimo wezwań do uzupełnienia złożonych wniosków, kierowanych do wnioskodawców, bez rozpatrzenia pozostawiono ponad 47% wniosków złożonych w 2020 r. Innym powodem było negatywne rozpatrzenie wniosków przez KOWR (około 23% wniosków złożonych w 2020 r.) m.in. w związku ze zgłoszeniem długu przekraczającego wartość nieruchomości, długu niezwiązanego z działalnością rolniczą lub długu wobec KOWR, przedstawieniem nieaktualnego lub wadliwego operatu szacunkowego, nieuregulowanym stanem prawnym nieruchomości oraz zgłoszeniem do przejęcia zobowiązań niewymagalnych.

W 2020 r. KOWR nie udzielał pomocy zadłużonym podmiotom prowadzącym gospodarstwa rolne w formie gwarancji zabezpieczających spłatę kredytu restrukturyzacyjnego na podstawie przepisów ustawy z 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (brak wniosków).

Krajowy Ośrodek, w 2020 r., nie zrealizował planowanych wydatków w kwocie:

- 7500 tys. zł na wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym. Brak wydatkowania środków na ten cel spowodowały okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, które uniemożliwiły planową realizację większości przedsięwzięć, w tym projektu „Paszportyzacja polskiej żywności”;
- 1500 tys. zł na wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie. W związku z okolicznościami wywołanymi epidemią COVID-19 nie został m.in. przeprowadzony cykl szkoleń poświęconych zagadnieniom związanym z zagospodarowaniem odchodów zwierzęcych powstających podczas chowu bydła mlecznego poprzez ich wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej, a także nie zostały zorganizowane szkolenia dedykowane przedstawicielom samorządu terytorialnego mające na celu popularyzowanie idei spółdzielni energetycznych;
- 50 tys. zł na dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany w ramach wniosków złożonych w 2017 r. Niewykorzystanie środków finansowych w planowanej wysokości nastąpiło z powodu toczących się postępowań spadkowych i odwoławczych beneficjentów;
- 5000 tys. zł na płatności krajowe na rzecz pszczelarstwa, gdyż nie wystąpiły niekorzystne warunki strukturalne lub naturalne dla hodowli pszczół, które skutkowałyby wypłatą środków finansowych.

⁴² Dz. U. z 2019 r. poz. 33.

W 2020 r. KOWR realizował także inne zadania krajowe w zakresie: monitorowania rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych, produkcji biopłynów, produkcji biogazu rolniczego, prowadzenia ewidencji mikroinstalacji biogazu rolniczego, monitorowania działalności spółdzielni energetycznych, a także monitorowania i nadzoru nad uprawą tytoniu oraz produkcją i zbytem surowca tytoniowego.

Ustawowym zadaniem KOWR było również gromadzenie, analizowanie i udostępnianie informacji dotyczących sytuacji na podstawowych rynkach rolnych, a także opracowywanie i upowszechnianie informacji związanych z realizacją mechanizmów aktywnej polityki rolnej. Sporządzane były m.in. cykliczne raporty, opracowania, analizy i informacje.

W 2020 r. rozbudowywano portal „eRolnik” umożliwiający m.in. składanie elektronicznych wniosków do KOWR oraz utworzono „Portal Ogłoszeń” służący do publikowania ogłoszeń o sprzedaży nieruchomości rolnych i odpowiedzi na ogłoszenia składane przez potencjalnych nabywców.

Realizacja zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020

Krajowy Ośrodek będąc instytucją pośredniczącą PO PŻ 2014–2020 i beneficjentem, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, prowadził m.in.: postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i zawierał umowy na dostawy artykułów spożywczych do magazynów organizacji partnerskich, przeprowadzał kontrole dostaw artykułów spożywczych, rozpatrywał wnioski o płatność i realizował płatności. Instytucją Zarządzającą PO PŻ 2014–2020 był Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

W ramach realizacji PO PŻ 2014–2020 (Operacji I i II) Krajowy Ośrodek wypłacił 359 491,7 tys. zł (305 567,9 tys. zł sfinansowano ze środków budżetu środków europejskich i 53 923,8 tys. zł z budżetu państwa). Wydatki te zostały poniesione na dostarczenie do organizacji partnerskich 69,8 tys. ton 19 rodzajów artykułów spożywczych, środków ochrony osobistej dla pracowników i wolontariuszy organizacji partnerskich realizujących proces dystrybucji żywności w ramach PO PŻ 2014–2020, a także z tytułu kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania. Krajowy Ośrodek zakupił środki ochrony osobistej na kwotę 1003,8 tys. zł, z tego: 1416,6 tys. maseczek ochronnych jednorazowych, 3159,5 tys. rękawiczek ochronnych jednorazowych, 13,8 tys. przyłbic ochronnych oraz 8 tys. opakowań płynu dezynfekcyjnego do rąk i powierzchni, w opakowaniach po 5 litrów.

Dodatkowo ze środków na pomoc techniczną (Operacja III) w ramach PO PŻ 2014–2020 KOWR zakupił na rzecz pracowników i wolontariuszy organizacji partnerskich, środki ochrony osobistej na łączną kwotę 818,1 tys. zł, tj. 200 tys. maseczek ochronnych i 200 tys. rękawiczek ochronnych oraz 13 tys. litrów płynu dezynfekującego do rąk.

W 2020 r. w ramach PO PŻ 2014–2020 KOWR odzyskał zaległą kwotę w wysokości 885,8 tys. zł.

Administrowanie mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej, w tym realizacja działania PROW 2014–2020, oraz inne zadania KOWR

W 2020 r. KOWR realizował zadania Wspólnej Polityki Rolnej finansowane z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, delegowane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W związku z tym, Krajowy Ośrodek wystawił ARiMR dokumenty płatnicze na łączną kwotę 198 812,9 tys. zł, z tego 96 878,7 tys. zł dotyczące płatności z budżetu środków europejskich i 101 934,2 tys. zł – z budżetu państwa.

W ramach „Programu dla szkół”, na rzecz dostarczania dzieciom w placówkach oświatowych świeżych i przetworzonych owoców oraz warzyw, mleka i przetworów mlecznych⁴³, Krajowy Ośrodek wystawił dla ARiMR zlecenia płatności i faktury na kwotę ogółem 152 853,3 tys. zł (68 593 tys. zł płatne z budżetu środków europejskich i 84 260,3 tys. zł ze środków z budżetu państwa), z tego z tytułu:

- dostaw produktów – 151 640,1 tys. zł (67 531,8 tys. zł płatne z budżetu środków europejskich oraz 84 108,3 tys. zł z budżetu państwa);
- działań promocyjnych – 1213,3 tys. zł (1061,2 tys. zł z budżetu środków europejskich oraz 152,1 tys. zł z budżetu państwa).

⁴³ Pomocy udzielano zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/791 z dnia 11 maja 2016 r. zmieniającym rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do programu pomocy dotyczącej dostarczania owoców i warzyw, bananów oraz mleka w placówkach oświatowych (Dz. Urz. UE L 135 z 24.05.2016, str. 1).

W drugim semestrze roku szkolnego 2019/2020 r. w „Programie dla szkół” uczestniczyło około 1,7 mln uczniów szkół podstawowych. Ponadto w związku z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 czerwca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu dla szkół⁴⁴ z pomocy mogły skorzystać również organizacje pożytku publicznego (domy pomocy społecznej, hospicja, domy dziecka, rodziny zastępcze), szpitale oraz służby mundurowe.

W 2020 r. w ramach działania „Wsparcia działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych” realizowano trzy kampanie informacyjno-promocyjne prowadzone przez organizacje branżowe i międzybranżowe na rynkach państw UE i w krajach spoza UE. W tym zakresie Krajowy Ośrodek wystawił ARiMR zlecenia płatności na kwotę 7829,5 tys. zł dotyczące budżetu środków europejskich.

W 2020 r. w zakresie administrowania mechanizmami dopłat do prywatnego przechowywania produktów rolno-spożywczych (tj. masła, mleka w proszku, serów, wołowiny odkostnionej) KOWR wystawił na rzecz ARiMR 21 dokumentów płatniczych na kwotę 1490,6 tys. zł dotyczących budżetu środków europejskich.

Realizując mechanizm WPR „Wsparcie rynku produktów pszczelich” w oparciu o „Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2020–2022”, Krajowy Ośrodek wystawił dla ARiMR zlecenia płatności na kwotę 31 900,6 tys. zł (15 950,3 tys. zł dotyczące budżetu środków europejskich i 15 950,3 tys. zł – budżetu państwa). Do 31 grudnia 2020 r. rozliczono 402 projekty realizowane przez 96 uprawnionych podmiotów. Wsparcia udzielono na zakup sprzętu pszczelarskiego i przeprowadzenie szkoleń, zakup leków do zwalczania warrozy oraz urządzeń do prowadzenia gospodarki wędrownej, wykonanie analiz jakości miodu, a także zakup matek, pakietów i odkładów pszczelich.

W ramach działania „System jakości produktów rolnych i środków spożywczych” PROW 2014–2020 wspierano przystępowanie przez producentów rolnych do systemów jakości oraz inicjatyw informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym, w zakresie certyfikowanych produktów żywnościowych wysokiej jakości. W ramach poddziałania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” KOWR wydał ogółem 1502 decyzje przyznające kwotę 1842,6 tys. zł (1172,4 tys. zł – budżet środków europejskich i 670,2 tys. zł – budżet państwa). W ramach poddziałania „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym” KOWR wydał dziewięć decyzji skutkujących płatnością na kwotę 2896,3 tys. zł, z tego: 1843 tys. zł z budżetu środków europejskich i 1053,3 tys. zł z budżetu państwa.

W 2020 r. KOWR wydał łącznie 960 pozwoleń lub wyciągów z pozwoleń na przywóz lub wywóz produktów rolno-spożywczych z lub do krajów pozaunijnych (z tego: 785 na przywóz i 175 na wywóz) oraz 321 zaświadczeń P2 na wywóz 1063 ton netto makaronów do Stanów Zjednoczonych. W 2020 r. KOWR administrował 17 mechanizmami WPR w ramach regulacji handlu zagranicznego z krajami spoza UE. Według stanu na 31 grudnia 2020 r. KOWR administrował przywozem preferencyjnym na rynku ryżu i 155 kontyngentami taryfowymi na rynkach: zbóż, ryżu, cukru, olejów i tłuszczów, lnu i konopi, alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego, świeżych owoców i warzyw, przetworzonych owoców i warzyw, mleka i przetworów mlecznych, wołowiny i cielęciny, wieprzowiny oraz drobiu, jaj i albumin.

KOWR również przyjmował i rozpatrywał oferty na świadczenie usług przechowalniczych, przyznawał autoryzację oraz przeprowadzał kontrole spełniania warunków autoryzacji przez magazyny, chłodnie i zakłady produkcyjne świadczące usługi przechowalnicze. Podtrzymywanie zaktualizowanej i gotowej bazy przechowalniczej związane jest z coroczną dostępnością mechanizmów zakupów interwencyjnych masła, odtłuszczonego mleka w proszku i pszenicy zwyczajnej.

W 2020 r. KOWR realizował także inne zadania WPR (delegowane z ARiMR oraz tzw. zadania własne) w zakresie: prowadzenia rejestru pierwszych podmiotów skupujących i monitorowania wielkości skupu mleka, monitorowania obowiązku zawierania umów na dostarczanie produktów

⁴⁴ Dz. U. poz. 1060.

rolnych, administrowania potencjałem produkcyjnym winorośli i wina oraz monitorowania produkcji na rynku cukru.

W 2020 r. KOWR kontynuował działania na rynku mleka i przetworów mlecznych związane z końcowym rozliczeniem roku kwotowego 2013/2014 i 2014/2015. W związku z rozliczeniem roku kwotowego 2014/2015 KOWR przekazał na rachunek dochodów budżetowych MRiRW kwotę 1203,2 tys. zł. Na koniec 2020 r. kwota zaległości w ramach mechanizmu „Kwotowanie produkcji mleka” wyniosła 4258,2 tys. zł. W grudniu 2020 r. została wydana decyzja o odpowiedzialności płatnika na kwotę 299,3 tys. zł (OT KOWR w Poznaniu). W 2020 r. w ramach mechanizmu „Kwotowanie produkcji mleka” KOWR odzyskał zaległą kwotę w wysokości 371,2 tys. zł.

Dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od wystąpienia zdarzeń losowych

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020, KOWR udzielił dopłat do składek płaconych przez producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od wystąpienia zdarzeń losowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich⁴⁵. W terminie do 30 czerwca 2020 r. KOWR zawarł umowy z siedmioma zakładami ubezpieczeń.

W 2020 r. KOWR wypłacił dopłaty do ww. składek w wysokości 48 331,2 tys. zł, na podstawie złożonych przez zakłady ubezpieczeń wniosków. Zakłady ubezpieczeń wykorzystywały przyznane limity na poziomie od 95% do 100%. Jeden podmiot nie skorzystał z przyznanego limitu środków na dopłaty do składek.

Pomoc dla posiadaczy chryzantem przeznaczonych do sprzedaży, którzy ponieśli straty w związku z ograniczeniami na rynku spowodowanymi epidemią COVID-19

Krajowy Ośrodek wykonywał w 2020 r. zadania na rzecz mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, którym zagrażała utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19. Dotyczyło to podmiotów, które poniosły straty w związku z decyzją rządową o zamknięciu cmentarzy w okresie od 31 października do 2 listopada 2020 r. Realizując zapisy § 1 ust. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa⁴⁶, KOWR opublikował listę podmiotów dedykowanych do odbioru kwiatów od producentów, hurtowników i sprzedawców, tj.: listę spółek, nad którymi KOWR sprawuje nadzór oraz biogazowni, które zgłosiły chęć przyjęcia chryzantem jako biodopady.

W odbiorze kwiatów uczestniczyło 39 spółek nadzorowanych przez KOWR zlokalizowanych w 13 województwach. Według stanu na 31 grudnia 2020 r. spółki nadzorowane przez KOWR pokwitowały odbiór łącznie 780,8 tys. kwiatów ciętych i 618,9 tys. kwiatów doniczkowych. Z kolei operatorzy biogazowni (podmioty prywatne) odebrali łącznie 118,1 tys. kwiatów ciętych i 271,3 tys. kwiatów w donicach.

Zadania w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjny Rozwój 2014–2020

Krajowy Ośrodek był partnerem Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii w realizacji w latach 2016–2020 branżowych programów promocji polskich specjalności żywnościowych w ramach podzadania 3.3.2. „Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand”. W 2020 r. KOWR wydatkował na realizację tego programu 285,3 tys. zł. Wydatki poniesiono na organizację stoisk na międzynarodowych targach wystawienniczych w Niemczech, ZEA i w Chinach.

Obsługa funduszy promocji produktów rolno-spożywczych

Tworzenie, zadania, zasady finansowania oraz organizację i funkcjonowanie funduszy promocji produktów rolno-spożywczych regulowała ustawa z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych⁴⁷. Źródłami finansowania funduszy promocji produktów rolno-

⁴⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 477, ze zm.

⁴⁶ Dz. U. poz. 1932.

⁴⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 43, ze zm.

-spożywczych były wpłaty dokonywane przez zobowiązane podmioty z poszczególnych branż oraz odsetki bankowe naliczane od środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach bieżących funduszy. Do zadań KOWR należało wyłącznie administrowanie funduszami promocji oraz obsługa rachunków bankowych poszczególnych funduszy. Każdy fundusz był zarządzany przez komisję zarządzającą składającą się z dziewięciu członków – przedstawiciele przetwórców produktów rolnych, producentów oraz izb rolniczych.

Na wsparcie marketingu rolnego, wzrostu spożycia i promocji produktów rolno-spożywczych ze środków finansowych dziesięciu funduszy promocji produktów rolno-spożywczych w 2020 r. wypłacono 55 201,5 tys. zł. Koszty obsługi funduszy w 2020 r. wyniosły 2469,4 tys. zł.

Wsparcie działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno-spożywczych

1. Projekt „Platforma Żywnościowa” (SELLFOOD) oraz projekt „Opracowanie systemu monitorowania marnowanej żywności i efektywnego programu racjonalizacji strat i ograniczania marnotrawstwa żywności” (PROM)

W 2020 r. KOWR kontynuował realizację projektu „Platforma Żywnościowa”, mającego na celu uruchomienie elektronicznej platformy sprzedażowej dla produktów rolno-spożywczych. W okresie od 1 marca do 31 grudnia 2020 r. w ramach „Platformy Żywnościowej” zawarto 16 transakcji na zakup 2,3 tys. ton pszenicy. W 2020 r. na realizację projektu KOWR wydatkował ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – 4452,3 tys. zł.

Ponadto w ramach programu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju „Gospostrateg” w 2020 r. KOWR prowadził działania związane z realizacją projektu na rzecz ograniczania strat i marnotrawstwa żywności oraz opracowanie planu przeciwdziałania stratom i marnotrawstwu żywności. W 2020 r. na jego realizację KOWR wydatkował ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju kwotę 61 tys. zł.

2. Geoserwis Susza 2020

W 2020 r., na zlecenie MRiRW, KOWR zbudował geoserwis, którego zadaniem było monitorowanie zjawiska suszy (narzędzie komplementarne dla Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej prowadzonego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach). System Geoserwis Susza 2020 oferował dwie główne funkcjonalności – przegląd map warunków wzrostu upraw i oceny redukcji plonów, jak również możliwość generowania raportów.

W ciągu czterech miesięcy funkcjonowania system odwiedziło 2,5 tys. indywidualnych użytkowników, którzy pobrali 6,4 tys. razy 11,3 tys. raportów. Zorganizowano również dedykowane szkolenia, z których skorzystało 1,4 tys. użytkowników. W 2020 r. na realizację projektu Geoserwis Susza 2020 KOWR wydatkował 265,7 tys. zł sfinansowane ze środków Zasobu WRSP.

W 2020 r. prowadzono również prace koncepcyjne nad innymi projektami innowacyjno-rozwojowymi, tj.: uruchomieniem Systemu Satelitarnego Monitorowania Upraw Rolnych w Polsce, projektem „Paszportyzacja polskiej żywności” oraz powstaniem intermodalnego terminala przeładunkowego dla towarów rolno-spożywczych.

Pożyczki na wsparcie przedsięwzięć mających na celu rozwój obszarów wiejskich z przeznaczeniem środków na finansowanie działań innowacyjnych lub rozwojowych

W 2020 r. KOWR kontynuował możliwość zaciągania pożyczek przez rolników ze środków uzyskanych z gospodarowania mieniem Zasobu WRSP. Zgodnie z art. 24 ust. 10 i 11 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa wnioskodawcami byli rolnicy indywidualni prowadzący gospodarstwa rodzinne, w których łączna powierzchnia użytków rolnych nie przekraczała 300 ha. Pożyczki udzielone przez KOWR stanowiły wsparcie przedsięwzięć mających na celu rozwój obszarów wiejskich, z przeznaczeniem środków na finansowanie działań innowacyjnych lub rozwojowych związanych z produkcją roślinną, zwierzęcą, hodowlą oraz przetwórstwem rolno-spożywczym.

Łącznie w 2020 r. KOWR przyznał ze środków uzyskanych z gospodarowania mieniem Zasobu WRSP 10 pożyczek na łączną kwotę 2573,3 tys. zł, z czego do 31 grudnia 2020 r. zostało podpisanych osiem umów i wypłacono 1252,6 tys. zł.

Gospodarowanie nieruchomościami Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

W 2020 r. KOWR realizował zadania określone w art. 6 ust.1 pkt 1–7 ustawy z 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa dotyczące w szczególności tworzenia i poprawy struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych, restrukturyzacji, prywatyzacji i zagospodarowania mienia rolnego Skarbu Państwa oraz zadania określone odrębnymi przepisami.

Na dzień 1 stycznia 2020 r. w Zasobie WRSP znajdowało się 1 364 987 ha gruntów. W 2020 r. powierzchnia gruntów przejętych do Zasobu zmniejszyła się o 5224 ha, w wyniku sprzedaży, nieodpłatnego przekazania, przejęcia do Zasobu WRSP areału o powierzchni 2803 ha (głównie z przejęcia gruntów w ramach realizacji zadań wynikających z ukur) oraz wprowadzenia do Zintegrowanego Systemu Informatycznego z innych systemów ewidencji – danych związanych ze zmianami geodezyjno-prawnymi, korektami dotyczącymi przejęcia.

W 2020 r. rozdysponowano grunty o powierzchni 7854 ha, z tego 5249 ha sprzedano, a 2638 ha przekazano m.in. jednostkom samorządu terytorialnego, Lasom Państwowym, regionalnym zarządom gospodarki wodnej (grunty pod wodami) oraz kościelnym osobom prawnym⁴⁸. Na koniec 2020 r. w Zasobie WRSP pozostawało 1 359 763 ha gruntów.

W 2020 r. sprzedaż gruntów wyniosła 5249 ha (w tym 4535,3 ha dotyczyło gruntów rolnych, a 713,5 ha gruntów nierolnych) i stanowiła 89,7% wielkości zaplanowanej do sprzedaży (5850 ha). Powierzchnia gruntów sprzedanych w 2020 r. stanowiła 143% powierzchni sprzedanej w 2019 r. (3,7 tys. ha). Przeciętna cena sprzedaży 1 ha gruntów rolnych wyniosła 35,2 tys. zł i była o 13,5% wyższa od uzyskanej w 2019 r. (31 tys. zł).

Na koniec 2020 r. powierzchnia gruntów pozostających w Zasobie WRSP, tj. 1 359 763 ha była o 5224 ha mniejsza niż na koniec 2019 r., tj. o 0,4%, i tak:

- w dzierżawie było 1 055 072 ha (o 15 766 ha więcej niż na koniec 2019 r., tj. o 1,5%);
- w wieczystym użytkowaniu było 52 537 ha (o 318 ha mniej niż na koniec 2019 r., tj. o 0,6%);
- w trwałym zarządzie było 17 671 ha (o 468 ha mniej niż na koniec 2019 r., tj. o 2,6%);
- w innym zagospodarowaniu (w dożywotnim użytkowaniu, w bezumownym użytkowaniu, w użyczeniu) było 13 730 ha (o 6334 ha mniej niż na koniec 2019 r., tj. o 31,6%); w tym w bezumownym użytkowaniu nastąpił spadek w 2020 r. w stosunku do roku 2019, z 17 256 ha do 11 074 ha tj. o 6182 ha, tj. o 35,8%;
- obce grunty (głównie grunty pod wodami) stanowiły 35 018 ha (o 988 ha mniej niż na koniec 2019 r., tj. o 2,8%);
- do rozdysponowania pozostawało 185 735 ha (o 12 881 ha mniej niż na koniec 2019 r., tj. o 6,5%) z których, według szacunków ponad 50% nadaje się do zagospodarowania na cele rolnicze.

W 2020 r. wydzierżawiono około 44,8 tys. ha gruntów. Średnioroczny czynsz dzierżawny za grunty we wszystkich trwających w 2020 r. umowach dzierżawy wyniósł 5,3 dt pszenicy za 1 ha, natomiast przeciętna wysokość czynszu dzierżawnego za grunty rolne w zawieranych w 2020 r. umowach wyniosła równowartość 9,4 dt pszenicy.

W 2020 r. sprzedano 213 mieszkań, tj. 81,9% planowanej liczby (260), o 47 mieszkań więcej niż w 2019 r. oraz nieodpłatnie przekazano 25 mieszkań.

Krajowy Ośrodek realizując zadania określone w ustawie z 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz w ukur, w procesie rozdysponowania mienia Zasobu WRSP umożliwiał rolnikom indywidualnym prowadzącym gospodarstwa rodzinne powiększanie tych gospodarstw poprzez dzierżawę lub kupno gruntów Zasobu WRSP. Proces pozyskiwania i udostępniania przez KOWR gruntów na powiększanie gospodarstw rodzinnych odbywał się poprzez:

- przetargi na sprzedaż i dzierżawę gruntów Zasobu WRSP, w tym przetargi ograniczone,
- sprzedaż rolnikom indywidualnym na podstawie prawa pierwszeństwa w nabyciu przysługującego dzierżawcom nieruchomości,
- realizację wyłączeń gruntów z większych obszarowo nieruchomości objętych umowami dzierżawy,
- nabywanie gruntów na rynku na podstawie ukur.

⁴⁸ Zaewidencjonowano anulowanie i korekty na sprzedaży (in minus 32 ha).

Spośród sprzedanych w 2020 r. gruntów, 1,7 tys. ha (95,4% zaplanowanych do sprzedaży trybie bezprzetargowym) zbyto w trybie bezprzetargowym, głównie na rzecz dotychczasowych dzierżawców – na podstawie prawa pierwszeństwa w nabyciu. Średnia powierzchnia gruntów sprzedanych w 2020 r. na rzecz dotychczasowych dzierżawców wyniosła 3,75 ha. Średnia powierzchnia sprzedana na rzecz osób fizycznych wyniosła 1,22 ha.

Inną formą udostępniania gruntów na powiększanie gospodarstw rodzinnych było organizowanie przetargów ograniczonych na sprzedaż i dzierżawę. W 2020 r. przeprowadzono ogółem 1322 przetargów ograniczonych na sprzedaż 2300 ha oraz 2978 przetargów na dzierżawę 34 682 ha gruntów Zasobu WRSP, w wyniku których wyłoniono nabywców na 974 ha i dzierżawców na 28 282 ha. Przetargi ograniczone organizowane w 2020 r. w całości przeznaczone były dla rolników indywidualnych.

W 2020 r. na podstawie wydanych 138 decyzji udzielono 19 617,6 tys. zł bezzwrotnej pomocy finansowej, z tego:

- 18 052,5 tys. zł wypłacono gminom i spółdzielniom mieszkaniowym na doprowadzenie mienia nieodpłatnie przekazanego tym jednostkom do stanu technicznego umożliwiającego jego sprawną eksploatację (gminy otrzymały 17 736,2 tys. zł, a spółdzielnie mieszkaniowe – 316,3 tys. zł), z tego: 12 760,7 tys. zł (71% łącznej kwoty wydatków na ten cel) dotyczyło inwestycji w zakresie budowy i remontu dróg oraz chodników, 5106,9 tys. zł (28% łącznej kwoty wydatków na ten cel) było związane z finansowaniem infrastruktury gospodarki wodno-ściekowej (sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody), a pozostała kwota w wysokości 184,9 tys. zł (1% łącznej kwoty wydatków na ten cel) dotyczyła m.in. remontów budynków i lokali mieszkalnych oraz sieci ciepłowniczych;
- 1565,1 tys. zł przekazano na realizację zadań określonych w art. 24 ust. 12 pkt 2 ustawy z 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, tj. na działalność wydawniczą, prowadzenie badań naukowych, organizację szkoleń, konferencji, seminariów i konkursów w zakresie zadań, o których mowa w art. 6 tej ustawy, a także na przedsięwzięcia edukacyjne, kulturalne i turystyczne realizowane na obszarach wiejskich zgodnie z art. 24 ust. 12 pkt 4 ww. ustawy.

W 2020 r. wdrożono proces tworzenia ośrodków produkcji rolniczej (dalej: OPR), tj. wyodrębnionych z Zasobu WRSP nieruchomości⁴⁹, które wraz z innymi składnikami mienia, stworzą nierozzerwalną, zorganizowaną całość gospodarczą. Do programu przeznaczono trzy lokalizacje znajdujące się na terenie OT KOWR w Poznaniu, na bazie których utworzono:

- OPR Dąbki (o powierzchni 274,2 ha) ukierunkowany na produkcję krzewów owocowych i ozdobnych oraz hodowlę zwierzyny łownej i koni ras szlachetnych,
- OPR Grąblewo (o powierzchni 310,2 ha) ukierunkowany na chów i hodowlę bydła mlecznego,
- OPR Stara Dąbrowa (o powierzchni 427,2 ha) ukierunkowany na produkcję trzody chlewniej.

Krajowy Ośrodek, po uzyskaniu stosownych zgód MRiRW, przeprowadził przetargi nieograniczone na wydzierżawienie tych nieruchomości na okres 10 lat, w wyniku których wyłonił dzierżawców.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego

W 2020 r. KOWR kontynuował realizację zadań określonych w ukur, w tym dotyczących obrotu określonymi ww. ustawą nieruchomościami rolnymi na rynku prywatnym.

W 2020 r. na podstawie art. 2a ust. 4 ww. ustawy do OT KOWR wpłynęło łącznie 10,2 tys. wniosków o wyrażenie zgody na nabycie nieruchomości rolnych. Oddziały Terenowe KOWR wydały ogółem 8,8 tys. decyzji administracyjnych, które dotyczyły nieruchomości rolnych o powierzchni 44,9 tys. ha (w tym 8,2 tys. decyzji pozytywnych dla nieruchomości o powierzchni 39,2 tys. ha).

Na podstawie przepisów ukur, KOWR mógł m.in. nabywać nieruchomości rolne na rynku prywatnym. Nabyte nieruchomości rolne weszły w skład Zasobu WRSP, a następnie przeznaczone były głównie na powiększanie przez rolników indywidualnych gospodarstw rodzinnych. W 2020 r. OT KOWR nabyły sześć nieruchomości rolnych o powierzchni 303 ha na podstawie art. 2a ust. 6 ukur.

⁴⁹ Ośrodki produkcji rolniczej utworzono na powierzchni przekraczającej 50 ha, której podział byłby nieuzasadniony ekonomicznie.

W 2020 r. do OT KOWR wpłynęło:

- 29,9 tys. warunkowych umów sprzedaży dotyczących nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 32,3 tys. ha, w stosunku do których KOWR przysługiwało prawo pierwokupu na podstawie art. 3 ust. 4 ukur,
- 2,5 tys. zawiadomień dotyczących nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 6,5 tys. ha, w stosunku do których KOWR przysługiwało prawo nabycia na podstawie art. 4 ust. 1 ww. ustawy.

Krajowy Ośrodek złożył 110 oświadczeń o skorzystaniu z prawa pierwokupu w stosunku do nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 1,5 tys. ha. Złożono także dwa oświadczenia o skorzystaniu z prawa nabycia nieruchomości rolnej o powierzchni 8 ha.

Zgodnie z art. 4b ust. 1 ukur, w 2020 r. do OT KOWR wpłynęło 48 wniosków od sprzedających nieruchomości rolne o powierzchni ponad 2,1 tys. ha. Krajowy Ośrodek kupił trzy nieruchomości rolne o łącznej powierzchni 41 ha.

W 2020 r. na podstawie art. 3a ust. 1 i art. 4 ust. 6 ukur do OT KOWR wpłynęło od spółek kapitałowych 1,3 tys. zawiadomień, w tym:

- 1,2 tys. zawiadomień dotyczyło sprzedaży udziałów lub akcji na łączną kwotę ponad 685 800 tys. zł,
- 38 zawiadomień dotyczyło nabycia udziałów lub akcji na łączną kwotę ponad 1 449 700 tys. zł (tj. przypadków, w których KOWR przysługiwało prawo nabycia udziałów lub akcji zgodnie z art. 4 ust. 6 ww. ustawy).

Krajowo Ośrodek złożył jedno oświadczenie o skorzystaniu z prawa pierwokupu 44 udziałów jednej spółki. W powyższym okresie KOWR nie złożył żadnego oświadczenia o skorzystaniu z prawa nabycia udziałów lub akcji.

W 2020 r., na podstawie art. 2b ust. 3 ukur do KOWR wpłynęło także 2,4 tys. wniosków o wyrażenie zgody na wcześniejsze zbycie lub oddanie w posiadanie innym podmiotom nieruchomości rolnych. Wydano 2,5 tys. rozstrzygnięć, w tym 1,3 tys. decyzji pozytywnych.

Krajowy Ośrodek przeprowadził łącznie 1,7 tys. kontroli w zakresie wywiązywania się przez nabywców nieruchomości rolnych z zobowiązań ustawowych. W przypadku 1,6 tys. kontroli nie stwierdzono uchybień.

Nadzór właścicielski nad spółkami

Według stanu na 31 grudnia 2020 r., KOWR wykonywał prawa z udziałów i akcji w stosunku do 38 spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie wykazu jednoosobowych spółek hodowli roślin uprawnych lub hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej⁵⁰ (dalej: rozporządzenie w sprawie spółek strategicznych), z tego:

- sześciu spółek hodowli roślin,
- 13 spółek hodowli koni i stada ogierów,
- 19 spółek hodowli zwierząt.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r., zgodnie z ww. rozporządzeniem, KOWR wykonywał prawa z udziałów i akcji w stosunku do większej liczby spółek, tj. 41 spółek wyszczególnionych w rozporządzeniu w sprawie spółek strategicznych. W 2020 r. połączono w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁵¹ (dalej: ksh), spółki: „Spójnia” Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze sp. z o.o. z siedzibą w Nochowiu, Krakowska Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze Polan sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, przez spółkę przejmującą „PlantiCo – Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze Zielonki” sp. z o.o. z siedzibą w Zielonki Parcele.

Krajowy Ośrodek w dniu 24 kwietnia 2020 r. zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o aktualizację załącznika do rozporządzenia w sprawie spółek strategicznych poprzez wykreślenie dwóch spółek: „Spójnia” Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze sp. z o.o. z siedzibą w Nochowiu i Krakowska Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze Polan sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. Nadmienić

⁵⁰ Dz. U. poz. 1525.

⁵¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1526, ze zm.

należy, że już w 2019 r. KOWR zwracał się o wykreślenie innej inkorporowanej w 2019 r. spółki (Stadnina Koni Walewice sp. z o.o. w Walewicach), której majątek został przejęty przez spółkę Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego sp. z o.o. w Straszku, w trybie art. 492 § 1 pkt 1 KSH. Do dnia zakończenia kontroli powyższy załącznik do rozporządzenia w sprawie spółek strategicznych nie został zaktualizowany.

W dniu 29 grudnia 2020 r., za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, KOWR podwyższył kapitał zakładowy w pięciu spółkach strategicznych, w celu zrealizowania zamierzonych celów inwestycyjnych, w łącznej kwocie 20 000 tys. zł, z tego:

- 3600 tys. zł – w Stadninie Koni „Iwno” sp. z o.o.,
- 7400 tys. zł – w Stadninie Koni Janów Podlaski sp. z o.o.,
- 3000 tys. zł – w Stadninie Koni Prudnik sp. z o.o.,
- 3000 tys. zł – w Ośrodku Hodowli Zwierząt Zarodowych sp. z o.o. w Chodczku,
- 3000 tys. zł – w Ośrodku Hodowli Zarodowej „Gajewo” sp. z o.o.

Proces dokapitalizowania ww. spółek poprzedzony był zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę planu finansowego Zasobu WRSP na 2020 r., wyrażoną w piśmie z dnia 18 września 2020 r.

Według danych za IV kwartał 2020 r. (zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniach F-01) spółki strategiczne uzyskały za 2020 r. łącznie zysk netto w wysokości 47 563,7 tys. zł, z tego:

- spółki hodowli roślin wykazały zysk netto w wysokości 10 425,1 tys. zł,
- spółki hodowli koni i stada ogierów wykazały zysk netto w wysokości 4677,3 tys. zł,
- spółki hodowli zwierząt wykazały zysk netto w wysokości 32 461,3 tys. zł.

Na podstawie art. 3 lit. a oraz art. 4 lit. b ust. 2 pkt 1 ukur, KOWR na dzień 31 grudnia 2020 r. wykonywał prawa z udziałów i akcji w następujących spółkach:

- Stacja Hodowli i Unasienienia Zwierząt sp. z o.o.,
- Widawa sp. z o.o.,
- Gospodarstwo Agro – Turystyczne KUTY sp. z o.o.,
- Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu zs. w Tulcach sp. z o.o.,
- Vitra Trade sp. z o.o.,
- Krajowa Spółka Cukrowa S.A.,
- Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemiaczanego „Trzemeszno” sp. z o.o.,
- „Wesoła” sp. z o.o.,
- Kwaciarski Zakład Doświadczalny Nowy Dwór sp. z o.o.⁵²

W 2020 r. KOWR dokonał kolejnej inkorporacji, w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh Kwaciarski Zakład Doświadczalny Nowy Dwór sp. z o.o. została przejęta przez PlantiCo Zielonki sp. z o.o. Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru nad Spółkami KOWR, połączenie tych spółek stanowiło kontynuację restrukturyzacji sektora hodowlano-produkcyjnego roślin ogrodnich, w których 100% udziałów posiada Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Do końca 2020 r. nie zostały wprowadzone w KOWR wytyczne w zakresie obejmowania i nabywania przez KOWR udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego, pomimo że ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz niektórych innych ustaw weszła w życie 26 czerwca 2019 r. Prace nad projektem zarządzenia Dyrektora Generalnego KOWR w tym zakresie był prowadzone od sierpnia 2019 r.

Należy zauważyć, że brak uregulowania powyższych kwestii może stwarzać ryzyko dowolności postępowania w zakresie obejmowania i nabywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego oraz tworzenia spółek.

Według danych na 31 grudnia 2020 r. dwie spośród dziewięciu spółek nabytych w ramach ukur uzyskały za 2020 r. zysk netto, tj. Widawa sp. z o.o. w wysokości 126 tys. zł oraz „Wesoła” sp. z o.o. w wysokości 748 tys. zł. Kwaciarski Zakład Doświadczalny Nowy Dwór sp. z o.o. poniósł stratę w wysokości 3469 tys. zł. Ze względu na mniejszościowe pakiety udziałów w pięciu spośród

⁵² W związku z połączeniem z PlantiCo Zielonki sp. z o.o., w lutym 2021 r. Kwaciarski Zakład Doświadczalny Nowy Dwór został wykreślony z KRS.

dziewięciu spółkach nabytych w ramach ww. ustawy (tj. Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt sp. z o.o., Gospodarstwie Agro-Turystycznym KUTY sp. z o.o., Wielkopolskim Centrum Hodowli Rozrodu Zwierząt w Poznaniu zs. w Tulcach sp. z o.o., Krajowej Spółce Cukrowej S.A., PPZ „Trzemeszno” sp. z o.o.) wyniki finansowe tych spółek nie są uwzględniane w wynikach spółek będących w 100% posiadaniu KOWR. Wyniki tych podmiotów nie zostały bowiem, do dnia zakończenia kontroli, zatwierdzone przez Zgromadzenia Wspólników.

Na podstawie art. 17 ustawy o KOWR, Krajowy Ośrodek za zgodą ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, może tworzyć lub przystępować do spółki prawa handlowego oraz posiadać, obejmować lub nabywać akcje lub udziały w spółkach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., KOWR wykonywał prawa w poniższych spółkach:

- ELEWARR sp. z o.o.,
- Terminal Intermodalny Bydgoszcz Emilianowo sp. z o.o.,
- Jurajski AGRO FRESH Park S.A.,
- Krajowa Spółka Owocowo-Warzywna POLOWOC sp. z o.o. w likwidacji.

Według stanu na 31 grudnia 2020 r., jedna spośród czterech spółek – ELEWARR sp. z o.o. – uzyskała zysk netto w wysokości 1677 tys. zł (rok obrotowy skończył się 30 czerwca 2020 r.). Spółka Terminal Intermodalny Bydgoszcz Emilianowo sp. z o.o., wpisana do KRS w dniu 28 lipca 2020 r., wykazała stratę w wysokości 192,1 tys. zł. Spółka Jurajski AGRO FRESH Park S.A. wpisana została do KRS w dniu 26 stycznia 2021 r., a Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki POLOWOC, na podstawie uchwały z dnia 14 grudnia 2020 r., otworzyło likwidację spółki.

Szczegółowe dane dotyczące wykonania zadań przez KOWR w 2020 r. przedstawiają tabele w załączniku nr 6.4 do Informacji.

4.5. SPRAWOZDANIA

Kontroli poddano prawidłowość sporządzania następujących sprawozdań⁵³, za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r., Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Zasobu WRSP:

- z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2020 rok, planu finansowego agencji wykonawczej (Rb-40) dla KOWR, za IV kwartał 2020 r.,
- z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2020 rok, planu finansowego agencji wykonawczej (Rb-40) dla Zasobu WRSP, za IV kwartał 2020 r.,
- z wykonania planu dochodów i wydatków agencji wykonawczej (Rb-35) dla KOWR, za IV kwartał 2020 r.,
- z wykonania planu dochodów i wydatków agencji wykonawczej (Rb-35) dla Zasobu WRSP, za IV kwartał 2020 r.,
- z wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym (Rb-BZ2) za 2020 r. dla KOWR,
- z wykonania planu finansowego w układzie zadaniowym (Rb-BZ2) za 2020 r. dla Zasobu WRSP,
- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), za IV kwartał 2020 r.,
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z), za IV kwartał 2020 r.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W wyniku analizy procedur kontroli zarządczej stosowanych w KOWR ustalono, że w sposób racjonalny zapewniono prawidłowe sporządzenie sprawozdań. Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone w terminie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej,

⁵³ W Centrali KOWR badaniom podlegały: sprawozdania budżetowe Rb-40 za IV kwartał 2020 r. dla KOWR i Zasobu WRSP z dnia 22 lutego 2021 r., sprawozdania budżetowe Rb-35 za IV kwartał 2020 r. dla KOWR i Zasobu WRSP z dnia 22 lutego 2021 r., sprawozdania roczne Rb-BZ2 dla KOWR i Zasobu WRSP z dnia 12 marca 2021 r., sprawozdanie Rb-N za IV kwartał 2020 r. dla KOWR i Zasobu WRSP z dnia 22 lutego 2021 r., sprawozdanie Rb-Z za IV kwartał 2020 r. dla KOWR i Zasobu WRSP z dnia 22 lutego 2021 r.

sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁵⁴.

⁵⁴ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

5. INFORMACJE DODATKOWE

Do p.o. Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa po kontroli wykonania w 2020 r. planów finansowych KOWR i Zasobu WRSP oraz realizacji zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej zostało skierowane wystąpienie pokontrolne z dnia 23 kwietnia 2021 r.

Pełniąca obowiązki Dyrektor Generalny KOWR pismem z dnia 13 maja 2021 r. zgłosiła 11 zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli z dnia 23 kwietnia 2021 r.

Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli uchwałą z 1 czerwca 2021 r. uwzględnił w całości cztery zastrzeżenia, uwzględnił w części dwa zastrzeżenia, a pozostałe zastrzeżenia oddalił.

W wystąpieniu pokontrolnym NIK wniosła o: dokonywanie wydatków pozostających w związku z zadaniami ustawowymi KOWR oraz ich rozliczanie, zawieranie umów cywilnoprawnych, po uprzednim przeanalizowaniu celowości dokonywanych wydatków ze środków publicznych, dochodzenie należności wymagalnych, prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, realizowanie zadań w zakresie udzielania gwarancji, o których mowa w art. 24 ust. 11 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz gospodarne i celowe realizowanie działań dotyczących zagospodarowania przejętego zastawu rejestrowego.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ

Oceny wykonania planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa dokonano stosując kryteria⁵⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2020 roku⁵⁶.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Przychody (P):	887 338,5 tys. zł
Koszty (K) (łącznie z wydatkami majątkowymi):	718 917,1 tys. zł
Łączna kwota (G = P + K):	1 606 255,6 tys. zł
Waga przychodów w łącznej kwocie:	(Wp = P : G) 0,5524
Waga kosztów (łącznie z wydatkami majątkowymi) w łącznej kwocie:	(Wk = K : G) 0,4475
Nieprawidłowości w przychodach:	0 zł
Ocena cząstkowa przychodów (Op):	(5) pozytywna

Nieprawidłowości w kosztach (łącznie z wydatkami majątkowymi): 2199,4 tys. zł. Stwierdzone nieprawidłowości, które nie miały wpływu na ocenę, dotyczyły przekazania bez podstawy prawnej, Polskiemu Klubowi Wyścigów Konnych kwoty 2000 tys. zł na pokrycie kosztu nagród dla uczestników konkursów jeździeckich i części kosztów organizacji zawodów „Warsaw Jumping 2020”, nierzetelnym rozliczeniu kosztów poniesionych z ww. kwoty oraz niecelowym wydatkowaniu 199,4 tys. zł na umowy zlecenia zawarte na realizację bieżących zadań KOWR.

Ocena cząstkowa kosztów (Ok) (łącznie z wydatkami majątkowymi):	(5) pozytywna
Łączna ocena przychodów i kosztów ŁO ⁵⁷ :	ŁO = 5 x 0,5524 + 5 x 0,4475 = 5
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

⁵⁵ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁵⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>.

⁵⁷ $\text{ŁO} = \text{Op} \times \text{Wp} + \text{Ok} \times \text{Wk}$

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Przychody (P):	1 318 161,1 tys. zł
Koszty (K) (łącznie z wydatkami majątkowymi):	1 714 409,2 tys. zł
Łączna kwota (G = P + K):	3 032 570,3 tys. zł
Waga przychodów w łącznej kwocie:	(Wp = P:G) 0,4347
Waga kosztów (łącznie z wydatkami majątkowymi) w łącznej kwocie:	(Wk = K : G) 0,5653
Ocena cząstkowa przychodów (Op):	(5) pozytywna
Nieprawidłowości w kosztach (łącznie z wydatkami majątkowymi):	23 222,7 tys. zł
Ocena cząstkowa kosztów (Ok) (łącznie z wydatkami majątkowymi):	(1) negatywna

Ocena wykonania planu finansowego Zasobu WRSP na 2020 r. została obniżona z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości polegające na: wydatkowaniu kwoty 22 107,3 tys. zł na przetworzenie towarów z przejętego mienia od spółki Eskimos S.A., w sytuacji gdy zadanie to miało być realizowane i finansowane przez POLOWOC sp. z o.o., zaniechaniu zbycia lub wydzierżawienia środków trwałych KOWR – pozyskanych w związku z przejęciem przedmiotu zastawu rejestrowego od Eskimos S.A. – co doprowadziło do bezumownego korzystania z tych środków przez ww. spółkę, w konsekwencji czego KOWR wystawił faktury za bezumowne korzystanie na kwotę 401,8 tys. zł (niezapłacone do dnia zakończenia kontroli), niewywiązaniu się z realizacji zadania polegającego na udzielaniu gwarancji, o którym mowa w art. 24 pkt 11 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, a także udzielaniu zamówień publicznych z naruszeniem wewnętrznych przepisów prawa, skutkujących wydatkami w wysokości 1 115,4 tys. zł.

Łączna ocena przychodów i kosztów ŁO ⁵⁸ :	$\text{ŁO} = 5 \times 0,4347 + 1 \times 0,5653 = 3$
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	opisowa

⁵⁸ $\text{ŁO} = \text{Op} \times \text{Wp} + \text{Ok} \times \text{Wk}$

6.2. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO KOWR

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonia- nie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zadania wynikające z ustawy tworzącej agencję wykonawczą									
1	Wydatki na realizację zadań, z tego:	17 572,9	278 444,0	513 034,0	392 478,2	1 584,5	2 233,4	141,0	76,5
1.1	Środki przyznane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2	działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych	6 674,6	6 500,0	6 500,0	5 140,2	97,4	77,0	79,1	79,1
1.3	wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	10 582,8	14 000,0	14 000,0	6 489,4	132,3	61,3	46,4	46,4
1.4	płatności krajowe na rzecz pszczelarstwa	0,0	5 000,0	5 000,0	0,0	-	-	0,0	0,0
1.5	wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie	160,3	1 500,0	1 500,0	0,0	935,7	0,0	0,0	0,0
1.6	wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym	0,0	7 500,0	7 500,0	0,0	-	-	0,0	0,0
1.7	restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne	154,7	100 000,0	100 000,0	21 356,8	64 641,2	13 805,3	21,4	21,4
1.8	dopłaty krajowe do materiału siewnego	0,5	50,0	50,0	0,0	10 000,0	0,0	0,0	0,0
1.9	POPŻ Operacja I i II	0,0	143 894,0	378 484,0	359 491,7	-	-	249,8	95,0
1.10	dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
Część A – Plan finansowy w układzie memoriałowym									
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU	-	-	-	-	-	-	-	-
1	Środki obrotowe, w tym:	35 553,6	8 154,0	271 052,0	273 599,9	22,9	769,5	3 355,4	100,9
1.1	Środki pieniężne	34 781,3	8 117,0	271 015,0	268 276,1	23,3	771,3	3 305,1	99,0
1.2	Należności krótkoterminowe, w tym:	544,5	0,0	0,0	705,1	0,0	129,5	-	-
1.2.1	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3	Zapasy	84,9	37,0	37,0	204,1	43,6	240,4	551,6	551,6
2	Należności długoterminowe, w tym:	2 033,0	1 932,0	1 932,0	2 011,8	95,0	99,0	104,1	104,1
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonia- nie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Zobowiązania, w tym:	37 880,9	15 245,0	15 245,0	268 439,8	40,2	708,6	1 760,8	1 760,8
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2	wymagalne	0,2	-	-	0,4	-	200,0	-	-
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	600 948,0	686 639,0	922 334,0	887 338,5	114,3	147,7	129,2	96,2
1	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	7 055,8	10 266,0	10 266,0	3 731,1	145,5	52,9	36,3	36,3
1.1	Pozostałe	7 055,8	10 266,0	10 266,0	3 731,1	145,5	52,9	36,3	36,3
2	Dotacje z budżetu państwa	20 175,0	156 490,0	391 955,0	368 581,2	775,7	1 826,9	235,5	94,0
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	3 006,5	4 614,0	4 844,0	4 069,0	153,5	135,3	88,2	84,0
5	Pozostałe przychody, z tego:	570 710,7	515 269,0	515 269,0	510 957,2	90,3	89,5	99,2	99,2
5.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	839,0	70,0	70,0	777,9	8,3	92,7	1 111,3	1 111,3
5.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	639,2	69,0	69,0	593,1	10,8	92,8	859,6	859,6
5.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
5.3	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	5 167,0	3 000,0	3 000,0	2 656,1	58,1	51,4	88,5	88,5
5.4	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	563 355,0	507 400,0	507 400,0	507 400,0	90,1	90,1	100,0	100,0
5.5	Pozostałe	1 349,7	4 799,0	4 799,0	123,2	355,6	9,1	2,6	2,6
III	KOSZTY OGÓŁEM	330 345,3	655 105,0	890 800,0	685 018,3	198,3	207,4	104,6	76,9
1	Koszty funkcjonowania	310 896,9	370 592,0	371 697,0	304 051,0	119,2	97,8	82,0	81,8
1.1	Amortyzacja	13 959,1	15 000,0	15 000,0	11 910,9	107,5	85,3	79,4	79,4
1.2	Materiały i energia	9 693,8	14 800,0	16 455,0	10 359,0	152,7	106,9	70,0	63,0
1.3	Usługi obce	62 855,5	75 755,0	74 983,0	61 608,8	120,5	98,0	81,3	82,2
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	176 880,9	204 768,0	204 390,0	174 478,4	115,8	98,6	85,2	85,4
1.4.1	osobowe	175 056,9	200 799,0	200 421,0	172 281,2	114,7	98,4	85,8	86,0
1.4.2	bezosobowe	1 824,0	3 969,0	3 969,0	2 197,2	217,6	120,5	55,4	55,4
1.4.3	pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	3 086,5	3 924,0	3 984,0	1 069,3	127,1	34,6	27,3	26,8
1.6	Składki, z tego na:	32 742,8	40 331,0	40 321,0	32 456,6	123,2	99,1	80,5	80,5
1.6.1	ubezpieczenie społeczne	29 332,2	35 272,0	35 262,0	29 059,3	120,3	99,1	82,4	82,4
1.6.2	Fundusz Pracy	3 410,6	5 059,0	5 059,0	3 397,3	148,3	99,6	67,2	67,2
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-	-	-	-
1.8	Podatki i opłaty, w tym:	2 083,9	4 030,0	4 408,0	1 994,2	193,4	95,7	49,5	45,2

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
			tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.8.1	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	-	-	-
1.8.2	podatek od towarów i usług (VAT)	49,5	2 913,0	2 913,0	41,0	5 884,8	82,8	1,4	1,4
1.8.3	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	228,8	305,0	305,0	169,9	133,3	74,3	55,7	55,7
1.8.4	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	504,9	687,0	687,0	484,0	136,1	95,9	70,5	70,5
1.8.5	opłaty na rzecz budżetu państwa	0,0	3,0	3,0	0,0	-	-	0,0	0,0
1.9	Pozostałe koszty funkcjonowania	9 594,4	11 984,0	12 156,0	10 173,8	124,9	106,0	84,9	83,7
2	Koszty realizacji zadań, w tym:	18 211,7	279 857,0	514 447,0	380 539,0	1 536,7	2 089,5	136,0	74,0
2.1	środki przekazane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Pozostałe koszty, w tym:	1 236,7	4 656,0	4 656,0	428,3	376,5	34,6	9,2	9,2
3.1	Środki na wydatki majątkowe	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2	Pozostałe koszty	1 236,7	4 656,0	4 656,0	428,3	376,5	34,6	9,2	9,2
IV	WYNIK BRUTTO (II-III)	270 602,7	31 534,0	31 534,0	202 320,2	11,7	74,8	641,6	641,6
V	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	262 898,0	0,0	0,0	165 733,4	0,0	63,0	-	-
1	Podatek dochodowy od osób prawnych	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego, w tym:	262 898,0	0,0	0,0	165 733,4	0,0	63,0	-	-
2.1	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	262 898,0	0,0	0,0	165 733,4	0,0	63,0	-	-
VI	WYNIK NETTO (IV-V)	7 704,7	31 534,0	31 534,0	36 586,8	409,3	474,9	116,0	116,0
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	-	-	-	-	-	-	-	-
1	Dotacje ogółem, z tego:	20 175,0	156 490,0	391 955,0	368 581,2	775,7	1 826,9	235,5	94,0
1.1	podmiotowa	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2	przedmiotowa	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3	celowa	10 510,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
1.4	celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	9 664,2	156 490,0	391 955,0	368 581,2	1 619,3	3 813,9	235,5	94,0
1.4.1	w tym: na współfinansowanie	1 870,3	24 532,0	59 640,0	55 762,0	1 311,7	2 981,4	227,3	93,5
1.5	celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.1	w tym: na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6	subwencje	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonia- nie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.7	na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	14 591,7	45 000,0	45 000,0	33 898,8	308,4	232,3	75,3	75,3
IX	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM	-	-	-	-	-	-	-	-
X	STAN NA KONIEC ROKU	-	-	-	-	-	-	-	-
1	Środki obrotowe, w tym:	273 599,9	8 125,0	8 125,0	175 188,9	3,0	64,0	2 156,2	2 156,2
1.1	Środki pieniężne	268 276,1	8 117,0	8 117,0	170 113,4	3,0	63,4	2 095,8	2 095,8
1.2	Należności krótkoterminowe, w tym:	705,1	0,0	0,0	2 700,0	0,0	382,9	-	-
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3	Zapasy	204,1	8,0	8,0	183,9	3,9	90,1	2 298,8	2 298,8
2	Należności długoterminowe, w tym:	2 011,8	1 932,0	1 932,0	2 008,4	96,0	99,8	104,0	104,0
2.1	z tytułu udzielonych pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2	od jednostek sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Zobowiązania, w tym:	268 439,8	57 433,0	57 433,0	172 692,8	21,4	64,3	300,7	300,7
3.1	z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2	wymagalne	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Część B – Plan finansowy w układzie kasowym									
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POZĄTEK ROKU	34 781,3	8 117,0	271 015,0	268 276,1	23,3	771,3	3 305,1	99,0
II	DOCHODY	593 751,4	679 074,0	914 769,0	886 145,7	114,4	149,2	130,5	96,9
1	Dotacje z budżetu państwa ogółem, z tego:	20 175,0	156 490,0	391 955,0	368 590,0	775,7	1 827,0	235,5	94,0
1.1	podmiotowa	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2	przedmiotowa	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3	celowa	10 510,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
1.4	celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące,	9 664,2	156 490,0	391 955,0	368 590,0	1 619,3	3 814,0	235,5	94,0
	w tym na współfinansowanie	1 870,3	24 532,0	59 640,0	55 763,7	1 311,7	2 981,5	227,3	93,5
1.5	celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe,	-	-	-	-	-	-	-	-
	w tym na współfinansowanie	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6	subwencje	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7	na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonia- nie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych	3 006,5	4 614,0	4 844,0	4 142,2	153,5	137,8	89,8	85,5
4	Pozostałe dochody, z tego:	570 569,9	517 970,0	517 970,0	513 413,5	90,8	90,0	99,1	99,1
4.1	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	1 145,4	70,0	70,0	822,7	6,1	71,8	1 175,3	1 175,3
4.1.1	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	639,2	69,0	69,0	593,1	10,8	92,8	859,6	859,6
4.2	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	563 355,0	507 400,0	507 400,0	507 400,0	90,1	90,1	100,0	100,0
4.4	Pozostałe	6 069,5	10 500,0	10 500,0	5 190,8	173,0	85,5	49,4	49,4
III	WYDATKI	360 256,6	679 074,0	1 177 667,0	984 308,4	188,5	273,2	144,9	83,6
1	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	296 793,9	355 630,0	356 735,0	295 033,4	119,8	99,4	83,0	82,7
1.1	Materiały i energia	11 733,7	15 000,0	16 655,0	12 946,2	127,8	110,3	86,3	77,7
1.2	Usługi obce	61 780,1	75 000,0	74 228,0	61 873,4	121,4	100,2	82,5	83,4
1.3	Wynagrodzenia	177 487,9	204 768,0	204 390,0	174 510,5	115,4	98,3	85,2	85,4
1.3.1	osobowe	175 622,7	200 799,0	200 421,0	172 303,9	114,3	98,1	85,8	86,0
1.3.2	bezosobowe	1 865,2	3 969,0	3 969,0	2 206,6	212,8	118,3	55,6	55,6
1.3.3	pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-
1.4	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	1 480,7	5 000,0	5 060,0	2 027,1	337,7	136,9	40,5	40,1
1.5	Składki, z tego:	32 739,9	39 946,0	39 936,0	32 438,2	122,0	99,1	81,2	81,2
1.5.1	na ubezpieczenie społeczne	29 328,6	34 962,0	34 952,0	29 066,7	119,2	99,1	83,1	83,2
1.5.2	na Fundusz Pracy	3 411,3	4 984,0	4 984,0	3 371,5	146,1	98,8	67,6	67,6
1.5.3	na Fundusz Emerytur Pomostowych	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5.4	pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-
1.6	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7	Podatki i opłaty, w tym:	2 581,4	3 916,0	4 294,0	2 200,5	151,7	85,2	56,2	51,2
1.7.1	podatek akcyzowy	-	-	-	-	-	-	-	-
1.7.2	podatek od towarów i usług (VAT)	553,4	2 804,0	2 804,0	247,9	506,7	44,8	8,8	8,8
1.7.3	podatek CIT	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
1.7.4	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	227,6	307,0	307,0	170,5	134,9	74,9	55,5	55,5
1.7.5	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	504,3	686,0	686,0	484,6	136,0	96,1	70,6	70,6

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
			tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.7.6	opłaty na rzecz budżetu państwa	0,0	3,0	3,0	0,0	-	-	0,0	0,0
1.8	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	8 990,2	12 000,0	12 172,0	9 037,5	133,5	100,5	75,3	74,2
2	Wydatki majątkowe	14 591,7	45 000,0	45 000,0	33 898,8	308,4	232,3	75,3	75,3
3	Wydatki na realizację zadań, z tego:	17 572,9	278 444,0	513 034,0	392 478,2	1 584,5	2 233,4	141,0	76,5
3.1	Środki przyznane innym podmiotom	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2	działania w zakresie promocji produktów rolnych i rolno-spożywczych	6 674,6	6 500,0	6 500,0	5 140,2	97,4	77,0	79,1	79,1
3.3	wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	10 582,8	14 000,0	14 000,0	6 489,4	132,3	61,3	46,4	46,4
3.4	płatności krajowe na rzecz pszczelarstwa	0,0	5 000,0	5 000,0	0,0	-	-	0,0	0,0
3.5	wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie	160,3	1 500,0	1 500,0	0,0	935,7	0,0	0,0	0,0
3.6	wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym	0,0	7 500,0	7 500,0	0,0	-	-	0,0	0,0
3.7	restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne	154,7	100 000,0	100 000,0	21 356,8	64 641,2	13 805,3	21,4	21,4
3.8	dopłaty krajowe do materiału siewnego	0,5	50,0	50,0	0,0	10 000,0	0,0	0,0	0,0
3.9	POPŻ Operacja I i II	0,0	143 894,0	378 484,0	359 491,7	-	-	249,8	95,0
3.10	dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
4	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	31 298,1	0,0	52 800,0	52 800,0	0,0	168,7	-	100,0
5	Pozostałe wydatki	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Wpłata do innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	210 098,0	210 098,0	-	-	-	100,0
IV	Kasowo zrealizowane przychody	-	-	-	-	-	-	-	-
1.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Przychody z prywatyzacji	-	-	-	-	-	-	-	-
V	Kasowo zrealizowane rozchody	-	-	-	-	-	-	-	-
1.	Spłata kredytów i pożyczek	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
			tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VI	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+II-III+IV-V)	268 276,1	8 117,0	8 117,0	170 113,4	3,0	63,4	2 095,8	2 095,8
VII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	1 936,0	2 110,0	2 110,0	1 974,0	109,0	102,0	93,6	93,6
Część C – Dane uzupełniające									
1	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzenie lub depozyt u Ministra Finansów	267 313,9	8 117,0	8 117,0	168 868,6	3,0	63,2	2 080,4	2 080,4
1.1	depozyty <i>overnight</i> (O/N)	267 313,9	8 117,0	8 117,0	168 868,6	3,0	63,2	2 080,4	2 080,4
1.2	depozyty terminowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasły z upływem roku budżetowego ²⁾									
I	DOTACJE	-	-	-	-	-	-	-	-
	na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2346)	1 844,7	-	-	-	-	-	-	-
II	REALIZACJA ZADAŃ:								
	Modernizacja i pierwsze wyposażenie nowej siedziby Oddziału Terenowego KOWR w Gorzowie Wielkopolskim	1 844,7	-	-	-	-	-	-	-

Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdania Rb-40 z wykonania określonego w ustawie budżetowej na 2020 r. planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa za IV kwartał 2020 r., sporządzonego 22 lutego 2021 r., zweryfikowanego przez NIK.

- 1) Ustawa budżetowa na rok 2020.
- 2) Kwoty wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasły z upływem roku budżetowego, zawarte w części C – Dane uzupełniające nie zostały ujęte w części A – Plan finansowy w układzie memoriałowym i w części B – Plan finansowy w układzie kasowym.

6.3. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO ZASOBU WRSP

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zadania wynikające z ustawy tworzącej agencję wykonawczą									
1	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	454 797,7	1 132 000,0	1 151 156,0	847 928,0	248,9	186,4	74,9	73,7
1.1	inwestycje i remonty	181 031,1	351 000,0	416 234,0	158 602,9	193,9	87,6	45,2	38,1
1.1.1	inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	35 682,8	75 000,0	164 105,0	80 122,3	210,2	224,5	106,8	48,8
1.1.2	realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	145 348,3	276 000,0	252 129,0	78 480,6	189,9	54,0	28,4	31,1
1.2	bezwrotna pomoc finansowa	20 795,0	35 000,0	35 000,0	19 617,6	168,3	94,3	56,1	56,1
1.3	utrzymanie mienia niezagospodarowanego	49 839,8	65 000,0	65 000,0	49 687,0	130,4	99,7	76,4	76,4
1.4	wydatki związane z rozdysponowaniem mienia	11 890,3	25 000,0	25 000,0	13 391,7	210,3	112,6	53,6	53,6
1.5	pozostałe wydatki	191 241,5	656 000,0	609 922,0	606 628,8	343,0	317,2	92,5	99,5
Część A – Plan finansowy w układzie memoriałowym									
I	PRZYCHODY OGÓŁEM	1 171 481,2	1 495 350,0	1 516 654,0	1 318 161,1	127,6	112,5	88,2	86,9
1	Przychody własne	1 171 481,2	1 495 350,0	1 516 654,0	1 318 161,1	127,6	112,5	88,2	86,9
1.1	przychody ze sprzedaży mienia Zasobu	370 377,8	344 800,0	366 104,0	439 571,5	93,1	118,7	127,5	120,1
1.2	przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	511 922,5	883 550,0	883 550,0	587 940,9	172,6	114,8	66,5	66,5
1.3	przychody finansowe	210 533,1	190 000,0	190 000,0	179 968,6	90,2	85,5	94,7	94,7
1.3.1	odsetki	182 334,6	178 000,0	178 000,0	146 405,1	97,6	80,3	82,3	82,3
1.3.2	dywidendy	0,0	0,0	0,0	8,5	-	-	-	-
1.3.3	inne	28 198,5	12 000,0	12 000,0	33 555,0	42,6	119,0	279,6	279,6
1.4	inne przychody z gospodarowania mieniem Zasobu	78 647,8	77 000,0	77 000,0	110 680,1	97,9	140,7	143,7	143,7
II	KOSZTY OGÓŁEM	1 204 970,4	1 692 250,0	1 696 983,0	1 561 449,1	140,4	129,6	92,3	92,0
1	Zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	126 442,0	108 350,0	108 350,0	108 350,0	85,7	85,7	100,0	100,0
2	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
3	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	563 355,0	507 400,0	507 400,0	507 400,0	90,1	90,1	100,0	100,0
4	Koszty gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	515 173,4	1 076 500,0	1 081 233,0	945 699,1	209,0	183,6	87,8	87,5
4.1	amortyzacja	42 790,2	47 000,0	47 000,0	41 111,3	109,8	96,1	87,5	87,5
4.2	materiały i energia	2 834,2	4 500,0	4 500,0	2 538,9	158,8	89,6	56,4	56,4
4.3	usługi obce	52 783,3	105 000,0	105 000,0	67 319,3	198,9	127,5	64,1	64,1
4.4	bezwrotna pomoc finansowa	20 847,8	35 000,0	35 000,0	19 534,9	167,9	93,7	55,8	55,8
4.5	pozostałe koszty rodzajowe	3 925,3	5 000,0	79 733,0	10 786,6	127,4	274,8	215,7	13,5
4.6	pozostałe koszty operacyjne	251 806,1	750 000,0	680 000,0	704 562,6	297,8	279,8	93,9	103,6
4.7	podatki i opłaty	33 226,1	45 000,0	45 000,0	34 455,0	135,4	103,7	76,6	76,6

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.8	koszty finansowe	106 960,4	85 000,0	85 000,0	65 390,5	79,5	61,1	76,9	76,9
	płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
	inne	106 960,4	85 000,0	85 000,0	65 390,5	79,5	61,1	76,9	76,9
III	WYNIK (I - II)	-33 489,2	-196 900,0	-180 329,0	-243 288,0	588,0	726,5	123,6	134,9
IV	OBYWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	432 514,6	36 700,0	36 700,0	196 173,2	8,5	45,4	534,5	534,5
1	Różnica między środkami uzyskanymi z gospodarowania Zasobem w danym roku gospodarowania Zasobem w danym roku obrotowym a środkami wydatkowanymi na realizację zadań obciążających mienie Zasobu / Nadwyżka środków finansowych	432 514,6	36 700,0	36 700,0	196 173,2	8,5	45,4	534,5	534,5
V	LIMIT PORĘCZEŃ I GWARANCJI KREDYTOWYCH	30 000,0	20 000,0	20 000,0	0,0	66,7	0,0	0,0	0,0
IV	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE (realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego)	131 507,3	276 000,0	252 129,0	78 480,6	209,9	59,7	28,4	31,1
Część B – Plan finansowy w układzie kasowym									
I	STAN ŚRODKÓW NA POCZĄTEK ROKU	910 550,1	269 617,0	665 432,0	599 490,2	29,6	65,8	222,3	90,1
II	WPŁYWY Z ZAGOSPODAROWANIA MIENIA ZASOBU	1 589 132,6	1 835 330,0	1 861 534,0	1 636 583,5	115,5	103,0	89,2	87,9
1	Ze sprzedaży mienia Zasobu	1 131 992,2	902 100,0	928 304,0	1 166 597,1	79,7	103,1	129,3	125,7
2	Z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	432 799,9	873 230,0	873 230,0	453 546,9	201,8	104,8	51,9	51,9
3	Inne z działalności w zakresie gospodarowania i rozporządzania mieniem Zasobu, w tym:	24 340,5	60 000,0	60 000,0	16 439,5	246,5	67,5	27,4	27,4
	odsetki	8 505,6	8 000,0	8 000,0	1 830,0	94,1	21,5	22,9	22,9
III	WYDATKI OGÓŁEM	1 897 988,0	1 829 700,0	2 244 671,0	1 914 284,7	96,4	100,9	104,6	85,3
1	Przekazy zewnętrzne, z tego:	879 835,3	190 300,0	586 115,0	558 956,7	21,6	63,5	293,7	95,4
1.1	wpłata do budżetu państwa	702 771,4	36 700,0	389 515,0	389 514,6	5,2	55,4	1 061,3	100,0
1.1.1	wpłata za rok poprzedni	682 771,4	16 700,0	369 515,0	369 514,6	2,4	54,1	2 212,7	100,0
1.1.2	zaliczki za rok bieżący	20 000,0	20 000,0	20 000,0	20 000,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1.2	zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	177 063,9	153 600,0	153 600,0	126 442,1	86,7	71,4	82,3	82,3
1.3	wpłata do innych jednostek sektora finansów publicznych	-	-	43 000,0	43 000,0	-	-	-	100,0
2	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	Środki na koszty funkcjonowania KOWR	563 355,0	507 400,0	507 400,0	507 400,0	90,1	90,1	100,0	100,0
4	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	454 797,7	1 132 000,0	1 151 156,0	847 928,0	248,9	186,4	74,9	73,7
4.1	inwestycje i remonty	181 031,1	351 000,0	416 234,0	158 602,9	193,9	87,6	45,2	38,1
4.1.1	inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	35 682,8	75 000,0	164 105,0	80 122,3	210,2	224,5	106,8	48,8
4.1.2	realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	145 348,3	276 000,0	252 129,0	78 480,6	189,9	54,0	28,4	31,1
4.2	bezwrotna pomoc finansowa	20 795,0	35 000,0	35 000,0	19 617,6	168,3	94,3	56,1	56,1
4.3	utrzymanie mienia niezagospodarowanego	49 839,8	65 000,0	65 000,0	49 687,0	130,4	99,7	76,4	76,4
4.4	wydatki związane z rozdysonowaniem mienia	11 890,3	25 000,0	25 000,0	13 391,7	210,3	112,6	53,6	53,6
4.5	pozostałe wydatki, z tego:	191 241,5	656 000,0	609 922,0	606 628,8	343,0	317,2	92,5	99,5
4.5.1	wsparcie programu restrukturyzacji strategicznych spółek hodowlanych	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
4.5.2	wpłaty do US z tytułu VAT	61 612,4	68 000,0	74 387,0	79 491,3	110,4	129,0	116,9	106,9
4.5.3	inne wydatki	129 629,1	588 000,0	535 535,0	527 137,5	453,6	406,7	89,6	98,4
IV	RÓŻNICA WPLYWÓW I WYDATKÓW (poz. II - III)	-308 855,4	5 630,0	-383 137,0	-277 701,2	-1,8	89,9	-4 932,5	72,5
	Rozliczenie nadwyżki środków finansowych do przekazania w roku następnym	412 514,6	16 700,0	16 700,0	176 173,2	4,0	42,7	1 054,9	1 054,9
V	POZOSTAŁE PRZEPIŁY	-2 204,5	-9 200,0	-9 200,0	-889,9	417,3	40,4	9,7	9,7
1	Spłata pożyczek	80,7	800,0	800,0	362,7	991,3	449,4	45,3	45,3
2	Udzielanie pożyczek	-2 285,2	-10 000,0	-10 000,0	-1 252,6	437,6	54,8	12,5	12,5
3	Pozostałe rozrachunki	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-
VI	STAN ŚRODKÓW NA KONIEC OKRESU	599 490,2	266 047,0	273 095,0	320 899,1	44,4	53,5	120,6	117,5
Część C – Dane uzupełniające									
1	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	598 576,4	266 047,0	273 095,0	319 954,6	44,4	53,5	120,3	117,2
1.1	depozyty <i>overnight</i> (O/N)	598 576,4	266 047,0	273 095,0	319 954,6	44,4	53,5	120,3	117,2
1.2	depozyty terminowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-

Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdania Rb-40 z wykonania określonego w ustawie budżetowej na 2020 r. planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa za IV kwartał 2020 r., sporządzonego 22 lutego 2021 r., zweryfikowanego przez NIK.

1) Ustawa budżetowa na rok 2020.

6.4. REALIZACJA NIEKTÓRYCH ZADAŃ KOWR

Fundusze promocji produktów rolno-spożywczych

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2019 r.	Plan wydatków po zmianach 2020 r.*	Wykonanie 2020 r.	5:3 %	5:4 %
			w tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
	Fundusze promocji - razem	58 877,6	67 380,2	57 670,9	98,0	85,6
1	Fundusze Promocji - obsługa	2 081,6	2 354,8	2 469,4	118,6	104,9
2	Fundusze Promocji - wsparcie	56 796,0	65 025,3	55 201,5	97,2	84,9
2.1	Fundusz Promocji Mleka	12 663,8	13 275,0	10 926,2	86,3	82,3
2.2	Fundusz Promocji Mięsa Wieprzowego	13 933,4	15 781,5	14 023,7	100,6	88,9
2.3	Fundusz Promocji Mięsa Wołowego	6 007,0	5 447,1	5 420,4	90,2	99,5
2.4	Fundusz Promocji Mięsa Końskiego	144,8	81,0	97,9	67,6	120,9
2.5	Fundusz Promocji Mięsa Owczego	7,9	10,0	16,4	208,0	164,1
2.6	Fundusz Promocji Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych	2 902,2	3 589,0	2 174,0	74,9	60,6
2.7	Fundusz Promocji Owoców i Warzyw	7 631,8	8 758,6	8 358,2	109,5	95,4
2.8	Fundusz Promocji Mięsa Drobiowego	13 203,9	14 306,1	12 696,5	96,2	88,7
2.9	Fundusz Promocji Ryb	301,2	309,7	267,5	88,8	86,4
2.10	Fundusz Promocji Roślin Oleistych (utworzony z dniem 1 sierpnia 2019 r.).	0,0	3 467,3	1 220,7	0,0	35,2

* Plan wydatków po zmianach 2020 r. opracowano na podstawie planów finansowych uchwalonych przez Komisje Zarządzające poszczególnych funduszy promocji. Uchwały Komisji Zarządzających dot. Planów Finansowych na rok 2020 są dostępne na stronie internetowej KOWR: <http://bip.kowr.gov.pl/fundusze-promocji/wyplaty-z-funduszy-promocji>.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2019 r.	Plan wydatków po zmianach 2020 r.			Wykonanie 2020 r.			9:3 %	9:6 %
			Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem	Budżet państwa	Budżet środków europejskich	Ogółem		
w tys. zł										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Pomoc Techniczna PO PŻ 2014–2020	4 549,7	5 788,0	-	5 788,0	5 248,9	-	5 248,9	115,4	90,7
2.	PO PŻ 2014–2020	-	53 909,8	321 711,1	375 620,9	53 909,2	305 488,6	359 397,8 ¹⁾	-	95,7
2.1.	Podprogram 2019	-	53 909,8	321 711,1	375 620,9	53 909,2	305 488,6	359 397,8 ¹⁾	-	95,7
2.2.	Podprogram 2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Wykonanie w 2020 r. (w stosunku do prezentowanego w Rb-40 za IV kwartał 2020 r. dotyczącego KOWR) zostało pomniejszone o kwotę 93,8 tys. zł dotyczącą sum nieprawidłowości odzyskanych w 2020 r. i zwróconych do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Zadania delegowane przez ARiMR (kwoty wynikające z dokumentów płatniczych wystawionych przez KOWR)

Lp.	Wyszczególnienie	Budżet środków europejskich	Budżet państwa	Razem
		w tys. zł		
1	2	3	4	5
1.	Program dla szkół (brutto)	68 593,0	84 260,3	152 853,3
2.	Wsparcie rynku produktów pszczelich	15 950,3	15 950,3	31 900,6
3.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	7 829,5	0,0	7 829,5
4.	Poddziałanie „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” PROW 2014–2020	1 172,4	670,2	1 842,6
5.	Poddziałanie "Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym" w ramach działania "Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych" PROW 2014–2020	1 842,9	1 053,4	2 896,3
6.	Dopłaty do prywatnego przechowywania masła	119,1	0,0	119,1
7.	Dopłaty do prywatnego przechowania wołowiny	1 363,7	0,0	1 363,7
8.	Dopłaty do prywatnego przechowywania serów	7,8	0,0	7,8
Ogółem		96 878,7	101 934,2	198 812,9

Główne efekty rzeczowe działań Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w 2020 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2019 r.	Plan na 2020 r.	Wykonanie w 2020 r. ¹⁾	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWANA Z BUDŻETU KRAJOWEGO (w tym ze środków uzyskanych z gospodarowania Zasobem WRSP i na koszty funkcjonowania KOWR)						
1.	Działania promocyjne i informacyjne mające na celu promowanie produktów rolnych i żywnościowych, metod ich produkcji, a także systemów jakości produktów rolnych i żywnościowych	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (liczba przedsięwzięć promocyjnych i informacyjnych) (szt.) ¹⁾	215	210	99	46,0	47,1
2.	Wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	165	190	59	35,8	31,1
		Liczba przedsięwzięć promocyjnych i informacyjnych (szt.) ¹⁾	90	105	35	38,9	33,3
3.	Dopłaty do materiału siewnego	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	1	16	0	0,0	0,0
4.	Wsparcie działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno-spożywczym ³⁾	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	195	4	278	142,6	6 950,0
5.	Wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	17	35	0	0,0	0,0
6.	Restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwo rolne (przejęcie długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej pod warunkiem przeniesienia własności całości albo części nieruchomości rolnej na rzecz Skarbu Państwa)	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	70	267	65	92,9	24,3
		Nabycie nieruchomości do Zasobu WRSP (ha) ⁷⁾	4,8421	-	192,4218	3973,9	-
7.	Płatności krajowe na rzecz pszczelarstwa	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	nd	70	0	-	0,0
8.	Pożyczki na wsparcie przedsięwzięć mających na celu rozwój obszarów wiejskich i działań innowacyjnych	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	111	100	95	85,6	95,0
9.	Bezzwrotna pomoc finansowa	Liczba wydanych decyzji o przyznaniu bezzwrotnej pomocy finansowej (szt.)	163	-	138	84,7	-
10.	Gospodarowanie Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, w tym:						
	grunty w dzierżawie na koniec roku	tys. ha	1 039,3	1 076,5	1 055,1	101,5	98,0
	sprzedaż gruntów	tys. ha	3,67	5,85	5,25	143,2	89,7

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2019 r.	Plan na 2020 r.	Wykonanie w 2020 r.¹)	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
	udział powierzchni rozdysponowanej w powierzchni gruntów pozostających w Zasobie WRSP	%	85,44	86,76	86,34	-	-
11.	Realizacja zadań wynikających z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, w tym:	Udział wydanych decyzji do złożonych wniosków/ powiadomień/ zawiadomień itd. (w %)	94,15	nd	92,52	-	-
	decyzje administracyjne dotyczące zgody na nabycie nieruchomości rolnych wydane na podstawie art. 2a ust. 4 ukur	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (tys. szt.)	13,87	nd	8,85	63,8	-
		Powierzchnia wynikająca z wydanych decyzji (tys. ha)	49,28	nd	44,89	91,1	-
	nabycie przez KOWR nieruchomości rolnych na pisemne żądanie zbywcy określonego w art. 2a ust. 6 ukur	Liczba aktów notarialnych (szt.)	10	nd	6	60,0	-
		Powierzchnia nieruchomości (tys. ha)	0,529	nd	0,303	57,2	-
	wnioski o wyrażenie zgody na wcześniejsze zbycie lub oddanie w posiadanie innym podmiotom nieruchomości rolnych oraz decyzje administracyjne wydawane na podstawie art. 2b ust. 3 ukur	Liczba wydanych rozstrzygnięć (tys. szt.)	0,43	nd	2,46	571,7	-
	prawo pierwokupu oraz prawo nabycia nieruchomości rolnych przysługujące KOWR na podstawie art. 3 ust. 4 i art. 4 ust. 1 ukur	Akty notarialne, w których KOWR oświadczył wolę skorzystania z prawa pierwokupu lub prawa nabycia (szt.)	60	nd	112	186,7	-
		Powierzchnia nieruchomości (tys. ha)	2,515	nd	1,515	60,2	-
	nabycie przez KOWR nieruchomości rolnych na podstawie art. 4b ust. 1 ukur	Akty notarialne, na podstawie których KOWR kupił nieruchomości rolne (szt.)	3	nd	3	100,0	-
		Powierzchnia nieruchomości (tys. ha)	0,747	nd	0,041	5,4	-
	prawo pierwokupu oraz prawo nabycia udziałów/akcji w spółce prawa handlowego, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, przysługujące na podstawie art. 3a ust. 1 i art. 4 ust. 6 ukur	Liczba oświadczeń o skorzystaniu z prawa pierwokupu i prawa nabycia udziałów/akcji złożonych przez KOWR (szt.)	11	nd	1	9,1	-
		Liczba udziałów objętych oświadczeniami (szt.)	2 809	nd	44	1,6	-
		Liczba akcji objętych oświadczeniami (szt.)	0	nd	0	-	-
	sprawowanie nadzoru nad spełnianiem przez nabywców nieruchomości rolnych zobowiązań określonych w ustawie (art. 8a ukur)	Liczba przeprowadzonych kontroli	1 448	1 792	1 686	116,4	94,1

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2019 r.	Plan na 2020 r.	Wykonanie w 2020 r. ¹⁾	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
12.	Nadzór właścicielski nad spółkami						
	nadzór właścicielski nad spółkami hodowlanymi i Elewarr sp. z o.o. (stan na koniec roku)	Liczba spółek	41	nd	39	95,1	-
	liczba spółek, w których KOWR posiada udziały nabyte w ramach realizacji przepisów ukur (stan na koniec roku)	Liczba spółek	10	nd	9	90,0	-
	kontrole	Liczba przeprowadzonych kontroli	16	11	8	50,0	72,7
II.	DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWANA W RAMACH WPR (zadania delegowane z ARiMR)						
13.	Interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	0	100	0	-	0,0
	zakup	tys. ton	0,0	50	0,0	-	0,0
	przechowywanie	tys. ton	0,0	100	0,0	-	0,0
	sprzedaż	tys. ton	0,0	50	0,0	-	0,0
14.	Interwencyjny zakup masła	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	0	70	0	-	0,0
	zakup	tys. ton	0,0	1	0,0	-	0,0
	przechowywanie	tys. ton	0,0	2	0,0	-	0,0
	sprzedaż	tys. ton	0,0	1	0,0	-	0,0
15.	Interwencyjny zakup odtłuszczonego mleka w proszku ⁴⁾	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	0	335	0	-	0,0
	zakup	tys. ton	0,0	7	0,0	-	0,0
	przechowywanie	tys. ton	8,169	14	0,0	0,0	0,0
	sprzedaż	tys. ton	8,169	7	0,0	0,0	0,0
16.	Dopłaty do prywatnego przechowywania masła ⁴⁾	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	0	20	20	-	100,0
		tys. ton	0	0,5	0,431	-	86,2
17.	Dopłaty do prywatnego przechowywania odtłuszczonego mleka w proszku	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	0	20	16	-	80,0
		tys. ton	0	0,5	0,354	-	70,8
18.	Dopłaty do prywatnego przechowywania serów	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹⁾	0	10	1	-	10,0
		tys. ton	0	0,1	0,039	-	39,0

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2019 r.	Plan na 2020 r.	Wykonanie w 2020 r. ¹⁾	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
19.	Dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny ⁴	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹	0	55	0	-	0,0
		tys. ton	0	7	0	-	0,0
20.	Dopłaty do prywatnego przechowywania wołowiny ⁴	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹	0	0	1	-	-
		tys. ton	0	0	0,290	-	-
21.	Dopłaty do prywatnego przechowywania cukru białego ⁴	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹	0	10	0	-	0,0
		tys. ton	0	25	0	-	0,0
22.	Wsparcie rynku produktów pszczelich ⁴	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹	366	390	409	111,7	104,9
		Rozliczone umowy/projekty (szt.)	365	390	402	110,1	103,1
23.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych ⁴	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹	11	8	6	54,5	75,0
		Kampanie informacyjne i/lub promocyjne, których realizację wspierał KOWR	8	x	7	87,5	-
24.	Program dla szkół ⁴	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹	3 368	3 503	2 483	73,7	70,9
		Liczba korzystających dzieci (w mln)	1,810	x	1,704	94,2	-
25.	Działanie „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych” w ramach PROW 2014–2020 (wdrażanie dwóch poddziałań) ⁴	Liczba decyzji skutkujących płatnością (szt.) ¹	1 333	1 805	1 511	113,4	83,7
	Poddziałanie „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości” (w ramach PROW 2014–2020)	jw.	1 305	1 800	1 502	115,1	83,4
	Poddziałanie „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym” (w ramach PROW 2014–2020)	jw.	28	5	9	32,1	180,0
III.	MECHANIZMY NIESKUTKUJĄCE WYDATKAMI (w tym zadania krajowej polityki rolnej oraz zadania WPR własne KOWR i delegowane z ARiMR)						
26.	Rejestr pierwszych podmiotów skupujących i monitorowanie wielkości skupu mleka	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹	4 385	4 200	4 482	102,2	106,7

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2019 r.	Plan na 2020 r.	Wykonanie w 2020 r. ¹⁾	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
27.	Rozliczenie roku kwotowego 2013/2014 i 2014/2015 na rynku mleka	jw.	185	50	160	86,5	320,0
28.	Monitorowanie rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych	jw.	1 242	1 360	1 008	81,2	74,1
29.	Monitorowanie produkcji biopłynów	jw.	1	30	2	200,0	6,7
30.	Monitorowanie produkcji biogazu rolniczego	jw.	830	1 300	880	106,0	67,7
31.	Ewidencja mikroinstalacji biogazu rolniczego	jw.	71	80	40	56,3	50,0
32.	Monitorowanie działalności spółdzielni energetycznych	jw.	0	10	10	-	100,0
33.	Monitorowanie obowiązku zawierania umów na dostarczanie produktów rolnych	jw.	165	120	163	98,8	135,8
34.	Monitorowanie i nadzór nad uprawą tytoniu oraz produkcją i zbytem surowca tytoniowego	jw.	7 916	6 500	7 580	95,8	116,6
35.	Monitorowanie produkcji na rynku cukru	jw.	320	200	330	103,1	165,0
36.	Rafinacja cukru przywiezionego spoza UE ⁴	jw.	5	10	5	100,0	50,0
37.	Handel zagraniczny na rynku ryżu ⁴	jw.	672	730	751	111,8	102,9
38.	Handel zagraniczny na rynku świeżych owoców i warzyw ⁴	jw.	33	40	36	109,1	90,0
39.	Handel zagraniczny na rynku lnu i konopi ⁴	jw.	16	15	10	62,5	66,7
40.	Handel zagraniczny na rynku cukru	jw.	1	5	1	100,0	20,0
41.	Handel zagraniczny na rynku zbóż	jw.	49	45	55	112,2	122,2
42.	Handel zagraniczny na rynku mleka ⁴	jw.	63	25	53	84,1	212,0
43.	Handel zagraniczny na rynku drobiu i jaj ⁴	jw.	20	2	12	60,0	600,0
44.	Handel zagraniczny na rynku alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego ⁴	jw.	87	80	95	109,2	118,8
45.	Handel zagraniczny w zakresie produktów przetworzonych z grupy non-aneks I (wydawanie zaświadczeń P2, przedłużanie receptur, kontrole weryfikacji receptur) ⁴	jw.	252	250	324	128,6	129,6
46.	Administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina ⁴	jw.	321	255	364	113,4	142,7
47.	Wystawianie certyfikatów dla masła przeznaczonego do interwencyjnego zakupu w innych państwach członkowskich UE	jw.	0	50	0	-	0,0

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Wykonanie w 2019 r.	Plan na 2020 r.	Wykonanie w 2020 r. ^{*)}	6/4 (%)	6/5 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
48.	Wystawianie certyfikatów dla odtłuszczonego mleka w proszku przeznaczonego do interwencyjnego zakupu w innych państwach członkowskich UE ⁴	jw.	0	50	0	-	0,0
IV.	INNE ZADANIA KOWR						
49.	Branżowy program promocji polskich specjalności żywnościowych ⁵	Liczba wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów (szt.) ¹	20	0	5	25,0	-
50.	Obsługa funduszy promocji produktów rolno-spożywczych ⁶	jw.	4 972	4 500	4 390	88,3	97,6
51.	Kontrole na miejscu (w ramach administrowanych mechanizmów WPR i krajowych oraz PO PŻ 2014–2020)	Liczba przeprowadzonych kontroli	3 145	3 800	2 208	70,2	58,1
52.	Realizacja zadań w ramach PO PŻ 2014–2020, w tym:						
	Ilość artykułów spożywczych zakupionych, dostarczonych do magazynów organizacji partnerskich (w ramach podprogramów) oraz rozliczonych w 2020 r.	tys. ton	46,1	-	69,8	151,6	-

*) W zestawieniu zaprezentowano dane wstępne za 2020 r. Ostateczne dane zostaną zawarte w „Sprawozdaniu z działalności Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w 2020 roku”, które zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o KOWR, Dyrektor Generalny KOWR złoży ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi do 15 maja 2021 r.

¹ Mierniki służące do sporządzania planu finansowego w układzie zadaniowym. W przypadku: "Liczyby przedsięwzięć promocyjnych i informacyjnych" zliczane są przedsięwzięcia, "Liczyby wydanych decyzji w zakresie administrowanych mechanizmów" zliczane są decyzje rozumiane jako dokumenty finalne w ramach administrowania procesem, mechanizmem, programem, zadaniem (np. decyzja pozytywna, decyzja odmowna, pozwolenie, umowa, deklaracja, przedsięwzięcie, wniosek, projekt, rozstrzygnięcie, itp.), a w przypadku "Liczyby decyzji skutkujących płatnościami" zliczane są decyzje (tj. w poddziałaniu 3.1. PROW 2014–2020 decyzje o przyznaniu płatności, a w poddziałaniu 3.2. PROW 2014–2020 - wystawione zlecenia płatności).

² Od stycznia 2018 r. organem właściwym w sprawach dotyczących przyznania dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany jest Prezes ARiMR. Krajowy Ośrodek wypłaca dopłaty, do których prawo do udzielenia posiadał w 2017 r. z tytułu postępowań spadkowych.

³ W ramach wsparcia działań innowacyjnych i rozwojowych w sektorze rolno-spożywczym w 2020 r. było realizowanych sześć projektów.

⁴ Krajowy Ośrodek administruje wymienionymi mechanizmami, jako zadaniami delegowanymi z ARiMR, na podstawie zawartych umów. W przypadku mechanizmów skutkujących płatnościami, ARiMR, jako unijna agencja płatnicza, dokonuje płatności beneficjentom oraz dochodzi zwrotu nienależnie pobranych kwot pomocy.

⁵ Krajowy Ośrodek jest partnerem Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii w realizacji w latach 2020–2022 - na podstawie podpisanej umowy oraz zgodnie z ustawą o KOWR - kolejnego branżowego programu promocji polskich specjalności żywnościowych w ramach poddziałania 3.3.2. „Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand”, finansowanego ze środków PO IR 2014–2020 z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i z budżetu krajowego (tj. środków z Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii).

⁶ Źródłami finansowania funduszy promocji produktów rolno-spożywczych są wpłaty dokonywane przez zobowiązane podmioty z poszczególnych branż oraz odsetki bankowe naliczane od środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach bieżących funduszy. Do zadań KOWR należy wyłącznie administrowanie funduszami promocji oraz obsługa rachunków bankowych poszczególnych funduszy.

⁷ Nabycie 198,8074 ha nastąpiło 29 grudnia 2020 r., natomiast protokolarnie przejęcie nieruchomości miało miejsce 25 lutego 2021 r. i jest wykazywane w sprawozdawczości Zasobu WRSP w 2021 r.

6.5. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
8. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
9. Minister Rodziny i Polityki Społecznej
10. Minister Rozwoju, Pracy i Technologii
11. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
12. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
13. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
14. Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa